

November 2025

Handicapsags- barometret 2025

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00

Åbningstid – telefon:
man–tirs kl. 9.00 - 15.00
onsdag lukket
tors–fre kl. 9.00 – 15.00

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice
Mailadresse: ast@ast.dk
Hjemmeside: www.ast.dk
ISBN nr.: 978-87-7811-575-1

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1	INDLEDNING	4
	Hovedresultater	5
	Baggrund	7
KAPITEL 2	RETLIGE MANGLER	10
	De retlige krav er ikke overholdt i halvdelen af sagerne	10
	Retlige mangler i 54 procent af sagerne	14
	Utilstrækkelig sagsoplysning er den mest udbredte retlige mangel	19
	Begrundelserne lever ikke op til kravene i en tredjedel af sagerne	23
	en mindre andel af sagerne mangler hjemmel	30
	Få sager med åbenbar forkert vurdering og skøn under regel	33
	Næsten ingen sager uden partshøring	36
	Inddragelse af barnet eller den unge	37
KAPITEL 3	SAGSBEHANDLINGSREGLER	41
	Korrekt klagevejledning i et stort flertal af sagerne	42
	Kommunerne overholder ikke deres egne frister i halvdelen af sagerne	45
	Helhedsvurdering er foretaget i et stort flertal af sagerne	47
BILAG 1	METODE	52
BILAG 2	BILAGSTABELLER	58

KAPITEL 1

Indledning

Ankestyrelsen beskriver i dette Handicapsagsbarometer kommunernes overholdelse af regler og praksis i sager om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter barnets lov § 87, tidligere servicelovens § 42¹.

Barometret er ét af flere retssikkerhedsinitiativer, som indgår i det samlede initiativ om bedre retssikkerhed og tillid på handicapområdet, som er en del af aftalen om udmøntning af reserven på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for 2022-2025.

DÆKNING AF TABT ARBEJDSFORTJENESTE EFTER BARNETS LOV § 87

Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn eller en ung under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne eller den indgribende lidelse, at barnet eller den unge passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer barnet eller den unge.

Kravet om, at barnet eller den unge skal være forsørget i hjemmet, gælder dog ikke børn og unge, som er anbragt uden for hjemmet efter §§ 46 eller 47, i forbindelse med barnets eller den unges hospitalsbesøg. Det er en betingelse, at moderens eller faderens tilstedeværelse på hospitalet er en nødvendig konsekvens af barnets eller den unges funktionsnedsættelse, og at tilstedeværelsen er det mest hensigtsmæssige for barnet eller den unge.

Ydelsen fastsættes på baggrund af forældrerens tidligere bruttoindtægt, dog højst med et beløb på 34.055 kr. om måneden i 2023 og 35.247 kr. om måneden i 2024². Maksimumsbeløbet reduceres i forhold til den andel, de visiterede timer til tabt arbejdsfortjeneste udgør af den

¹ Barnets lov trådte i kraft den 1. januar 2024. Reglerne om dækning af tabt arbejdsfortjeneste fremgår nu af barnets lov § 87. Bestemmelsen har samme materielle indhold som servicelovens § 42. Handicapsagsbarometret 2025 kan derfor indeholde sager om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter både barnets lov § 87 og servicelovens § 42. I rapporten henvises der alene til den gældende bestemmelse i barnets lov § 87, selvom der er målt på afgørelser truffet efter både barnets lov § 87 og afgørelser truffet efter servicelovens § 42.

² Sagerne, der indgår i barometret, er primært fra 2023 og 2024, hvorfor maksimumbeløbene herfor er nævnt.

samlede arbejdstid. Bidrag til pensionsordning udgør 10 pct. af bruttoindkomsten, dog højst et beløb svarende til det hidtidige arbejdsgiverbidrag. Kommunen indbetaler efter reglerne i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension ATP-bidrag af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Ydelsesmodtageren skal betale en tredjedel af ATP-bidraget, og kommunen skal betale to tredjedele af bidraget.

Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om beregning og regulering af tabt arbejdsfortjeneste, herunder om beregning og indbetaling af bidrag til pensionsordning, og efter forhandling med beskæftigelsesministeren og efter indstilling fra Arbejdsmarkedets Tillægspension regler om betaling, indberetning og tilbagebetaling af ATP-bidrag.

HOVEDRESULTATER

Ankestyrelsen har gennemgået og vurderet 385 afslags- og bevillingssager om tabt arbejdsfortjeneste fra alle landets kommuner. Formålet er at give et landsdækkende overblik over, hvordan kommunerne behandler sager om tabt arbejdsfortjeneste, som borgere ikke har klaget over til Ankestyrelsen.

Retlige mangler i halvdelen af sagerne

Ankestyrelsen har fundet retlige mangler i 54 procent af de gennemgåede sager, der omfatter både bevillings- og afslagssager. De retlige mangler ville i langt de fleste tilfælde, 48 procent af alle gennemgåede sager, medføre, at afgørelsen ville være blevet hjemvist, ændret eller ophævet og dermed omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen.

Utilstrækkelig sagsoplysning er den mest udbredte retlige mangel

41 procent af de gennemgåede sager er utilstrækkeligt oplyst. Det ville i alle tilfælde have ført til, at afgørelsen ville være blevet hjemvist eller ophævet og dermed omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen. Her drejer det sig især om, at kommunerne mangler at indhente oplysninger om:

- hvorvidt der er et nødvendigt pasningsbehov som følge af funktionsnedsættelsen
- hvorvidt borgeren har et indtægtstab som følge af barnets funktionsnedsættelse

Når borger ikke får fuldt ud medhold i sin ansøgning, er det efter forvaltningsloven et krav, at kommunen skal begrunde sin afgørelse.

I en tredjedel af sagerne efterlever kommunerne ikke kravet til begrundelse af afgørelsen. Det drejer sig især om, at kommunen

ikke i tilstrækkelig grad beskriver de faktiske forhold, som er tillagt væsentlig betydning i afgørelsen, og/eller at kommunen ikke har angivet de hovedhensyn, der har været bestemmende for kommunens skønsudøvelse.

Sagsbehandlingsfristen er den største udfordring i forhold til sagsbehandlingsreglerne

Kommunerne skal offentliggøre deres fastsatte sagsbehandlingsfrister på kommunens hjemmeside og informere borgeren skriftligt, hvis de ikke kan overholde disse. Kravet gælder ikke i opfølgningssager, hvor kommunen alene foretager en opfølgning på en allerede gældende bevilling, og hvor der ikke ansøges om nye forhold.

I de sager, hvor vi både har kendskab til datoen for ansøgningen, og hvor overholdelse af sagsbehandlingsfrist er et lovkrav, fordi der ikke er tale om en opfølgningssag, overholder kommunerne ikke deres offentliggjorte sagsbehandlingsfrister i 48 procent af sagerne (122 ud af 255 sager). I 42 procent af disse sager (51 ud af 122 sager) overskrider kommunerne sagsbehandlingsfristen med 10 eller flere uger. Kun i få tilfælde ses det, at kommunerne skriftligt oplyser borgeren om en ny frist, hvilket kommunerne er forpligtiget til efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2. I ét tilfælde har Ankestyrelsens tilsyn vurderet, at det var nødvendigt at kontakte kommunen³.

Flere retlige krav bliver overholdt

Gennemgangen viser også, at kommunerne i et stort flertal af sagerne lever op til en række centrale sagsbehandlingskrav, herunder partshøring, ikke at sætte skøn under regel, korrekt klagevejledning og foretagelse af helhedsvurdering. Manglende hjemmel og forkerte vurderinger af oplysninger ses kun i mindre omfang.

³ I forbindelse med sagsgennemgangen har Ankestyrelsens tilsyn vurderet, at det var nødvendigt at kontakte en kommune. Det drejede sig om, at kommunens beskrivelse af sagsbehandlingsfristen i kvitteringsbreve til borgerne gav anledning til tvivl om, hvad den reelle sagsbehandlingsfrist er. Tilsynet kontaktede kommunen, som oplyste, at kommunen efterfølgende har rettet op, så det nu tydeligt fremgår af brevene til borgerne, hvad sagsbehandlingsfristen er.

BAGGRUND

HANDICAPSAGSBAROMETRETS FORMÅL OG METODE

Ankestyrelsen gennemgår sager fra alle landets kommuner med henblik på at give et overordnet og generaliserbart billede af kvaliteten af sagsbehandlingen i kommunerne på handicapområdet. Det gør vi ved, i perioden 2023-2025, at gennemgå 385 sager på hver af fire udvalgte dele af socialområdet i sager om enten børn eller voksne med handicap. I alt gennemgår vi i løbet af de tre år 1.540 sager. Fokus for gennemgangen er, om kommunernes afgørelser er i overensstemmelse med regler og praksis på et udvalgt lovområde. Undersøgelsen har navnet Handicapsagsbarometret, og de udvalgte områder er:

- I 2023: Ledsagelse til voksne, servicelovens § 97.
- I 2024: Dækning af merudgifter til børn og voksne, servicelovens §§ 41 og 100⁴.
- I 2025: Dækning af tabt arbejdsfortjeneste, barnets lov § 87.

Handicapsagsbarometret 2025 er baseret på en juridisk gennemgang af 385 sager om tabt arbejdsfortjeneste fra alle landets 98 kommuner. I nedenstående boks kan du læse mere om, hvordan resultaterne skal læses.

⁴ Undersøgelsen omhandler afgørelser truffet inden 1. januar 2024 efter servicelovens § 41. Efter 1. januar 2024 har merudgiftsydelse til børn hjemmel i § 86 i barnets lov.

SÅDAN BØR DU LÆSE RESULTATERNE

I 91 procent af sagerne har kommunerne truffet afgørelse efter barnets lov § 87 (349 ud af 385 sager). I ni procent af sagerne har kommunen truffet afgørelse efter servicelovens § 42 (36 ud af 385 sager).

I Handicapsagsbarometret måler Ankestyrelsen på tværs af bevillings- og afslagssager. Kommunerne har i 35 procent af de gennemgåede sager truffet afgørelse om fuld bevilling (135 ud af 385 sager). I 37 procent af sagerne har kommunerne truffet afgørelse om fuldt afslag (143 ud af 385 sager), og i 28 procent af sagerne har kommunerne truffet afgørelse om delvis afslag/bevilling (107 ud af 385 sager).

Undersøgelsen handler om den juridiske kvalitet i sagsbehandlingen, og målingen af kommunernes sager er alene baseret på de sagsakter, som kommunerne har sendt ind. Kommunerne blev bedt om at indsende alle relevante akter, der relaterede sig til afgørelsen. Vi har udelukkende vurderet sagerne på baggrund af de indsendte akter.

Ankestyrelsen har gennemført undersøgelsen efter reglerne i retssikkerhedslovens kapitel 11 om praksisundersøgelser, og undersøgelsens resultater skal behandles på et kommunalbestyrelsesmøde eller i et af kommunalbestyrelsens stående udvalg⁵ i de medvirkende kommuner i henhold til retssikkerhedslovens § 79 a.

Undersøgelsen giver et landsdækkende billede af, hvordan kommunerne håndterer sagsbehandlingen i sager om tabt arbejdsfortjeneste. Resultaterne kan dermed bruges til at sige noget generelt om sagsbehandlingskvaliteten på tværs af kommunerne som helhed.

Resultaterne kan derimod ikke bruges til at vurdere den enkelte kommunes praksis, da der ikke er udvalgt et repræsentativt udsnit af sager fra hver enkel kommune. Datagrundlaget er for spinkelt på kommuneniveau til at muliggøre meningsfulde analyser.

Vi er i sagsgennemgangen stødt på én sag, der gav anledning til bekymring af en karakter, der medførte, at der blev etableret en dialog med tilsynet.

Kommunerne har modtaget resultaterne af deres egne sager fra undersøgelsen. Da antallet af sager fra den enkelte kommune er lavt, kræver det inddragelse af yderligere datakilder for, at de kan sige noget om den specifikke kommunes sagsbehandling på området. Når kommunerne forholder sig til barometrets landsdækkende resultater, kan de med fordel inddrage andre datakilder, som for eksempel viden fra deres ledelsestilsyn og eventuelt andre kilder, suppleret med, hvordan kommunen følger op på deres sagsbehandling.

Endvidere er den enkelte kommune efter Ankestyrelsens opfattelse forpligtet til af egen drift at vurdere, om de konkrete sager skal genoptages som følge af de i undersøgelsen konstaterede retlige mangler.

[Yderligere information om undersøgelsens metode fremgår af bilag 1.](#)

I kapitel 2 kan du læse om Ankestyrelsens vurdering af kvaliteten i kommunernes afgørelser, og hvorvidt de er i overensstemmelse med regler og praksis. Vurderingen er baseret på en gennemgang af, om kommunernes sagsbehandling overholder de retlige krav til sagsoplysning, begrundelse, partshøring, brug af hjemmel og korrekt vurdering. Til sidst i kapitlet kan du læse om kommunernes inddragelse af barnet eller den unge.

I kapitel 3 kan du læse om Ankestyrelsens vurdering af udvalgte sagsbehandlingsregler: klagevejledning, sagsbehandlingstid og helhedsvurdering.

Igennem hele barometret vil vi løbende komme med anonymiserede eksempler fra sagsgennemgangen på de retlige mangler.

KAPITEL 2

Retlige mangler

Her kan du læse om Ankestyrelsens vurdering af de gennemgængede afgørelses resultat og kvalitet, herunder overholdelse af retlige krav til sagsoplysning, begrundelse, partshøring og kommunens vurdering.

DE RETLIGE KRAV ER IKKE OVERHOLDT I HALVDELEN AF SAGERNE

Stadfæstelse, hjemvisning, ændring og ophævelse

Når en sag bliver påklaget til Ankestyrelsen har vi følgende udfaldsmuligheder, når vi afgør sagen:

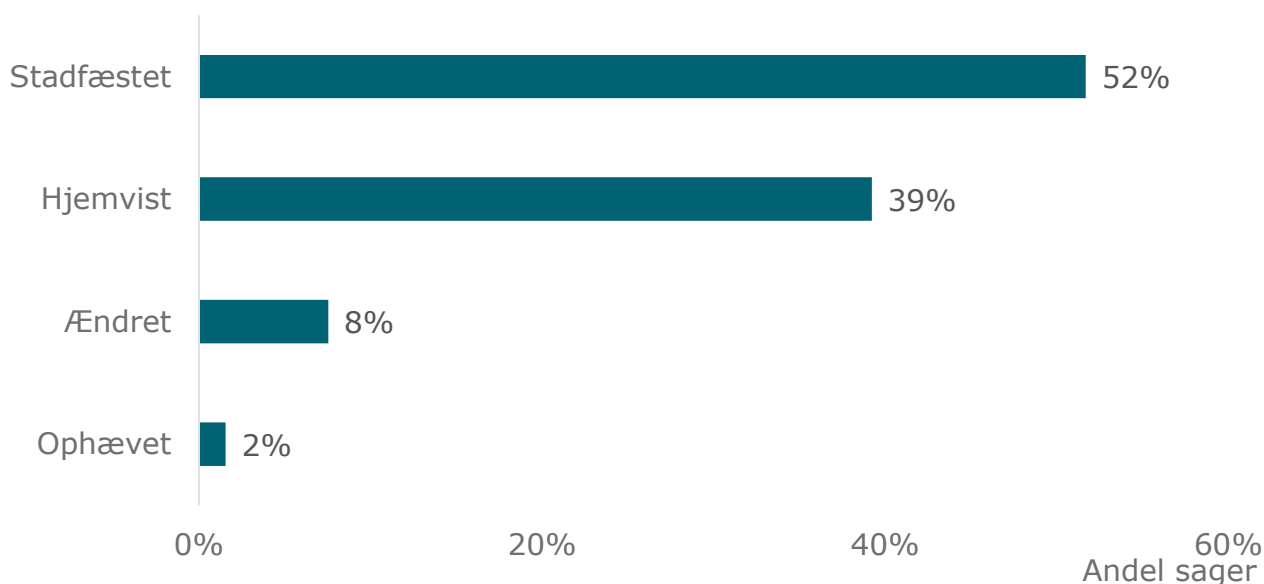
- Stadfæstelse betyder, at vi er enige med kommunen i afgørelsen, og at vi ikke ændrer den kommunale afgørelse. Resultatet forbliver det samme, som kommunen kom frem til.
- Hjemvisning betyder, at kommunen skal behandle sagen igen. Som udgangspunkt ophæves herved kommunens oprindelige afgørelse også, da den er ugyldig. Vi hjemviser som regel, hvis der mangler væsentlige oplysninger, eller hvis der er sket væsentlige fejl i sagsbehandlingen.
- Ændring betyder, at vi er uenige med kommunen, og vi træffer en ny afgørelse med et andet indhold, som fastsætter retsvirkning over for borgeren.
- Ophævelse betyder, at kommunens afgørelse ophæves og ikke gælder mere. Retsvirkningerne af afgørelsen falder bort.

I dette kapitel skelner vi mellem retlige mangler, hvor afgørelsen trods manglen fortsat kan stadfæstes, og retlige mangler, der ville føre til omgørelse af kommunens afgørelse. Retlige mangler, der fører til stadfæstelse, er de tilfælde, hvor Ankestyrelsen trods en retlig mangel fortsat ville stadfæste kommunens afgørelse, hvis sagen var en klagesag. Retlige mangler, der fører til omgørelse, er de tilfælde, hvor Ankestyrelsen ville hjemvise, ændre eller ophæve afgørelse⁶.

I 52 procent af sagerne ville afgørelsen være blevet stadfæstet af Ankestyrelsen, hvis den var blevet påklaget (199 ud af 385 sager). 39 procent af sagerne ville være blevet hjemvist (151 ud af 385 sager) på grund af retlige mangler. Otte procent (29 ud af 385 sager) ville være blevet ændret. Endelig ville to procent (6 ud af 385 sager) være blevet ophævet. Dette fremgår af figur 2.1.

⁶ I Handicapsagsbarometrene for 2023 og 2024 brugte vi i stedet kategorierne retlige mangler med væsentlig betydning for kommunes afgørelse (nu: hjemvist, ændret eller ophævet – samlet set omgjorte sager) og retlige mangler uden væsentlig betydning for kommunes afgørelse (nu: stadfæstede sager).

FIGUR 2.1 HVIS SAGEN VAR PÅKLAGET TIL ANKESTYRELSEN, VILLE KOMMUNENS AFGØRELSE VÆRE BLEVET:

Note: Tallene i figuren er baseret på alle **385 sager**. Figuren summerer til mere end 100 % grundet oprunding.

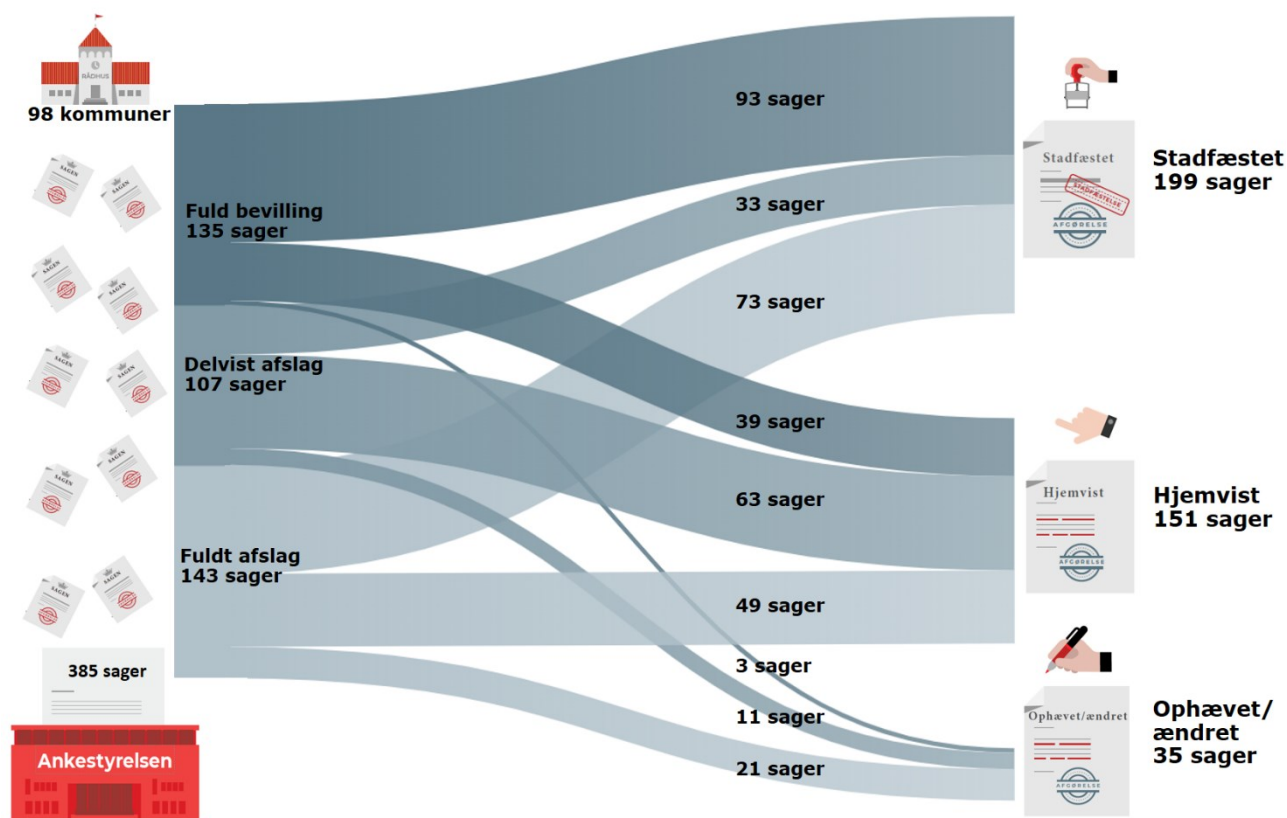
Kilde: Ankestyrelsen 2025

I alle fire udfaldstyper ses både sager, hvor kommunen har givet fuld bevilling, sager hvor kommunen har givet delvis bevilling/afslag og sager, hvor kommunen har givet fuldt afslag.

Figur 2.2 nedenfor viser, hvordan kommunernes tre typer af afgørelser (fuld bevilling, delvist afslag/bevilling og fuldt afslag) fordeler sig på Ankestyrelsens fire udfaldstyper (stadfæstet, hjemvist, ændret/ophævet).

Vi har i afrapporteringen i figuren valgt at lægge ændret/ophævet sammen, da der relativt set er få sager med disse udfald, og fordi begge udfald indebærer en tilsidesættelse af kommunens afgørelse og en ændring i retsvirkningen for borgeren.

Figur 2.2 Fordelingen af kommunernes afgørelser inden for de fire mulige udfaldstyper: stadfæstet, hjemvist, ændret og ophævet.

Note: Tallene i figuren er baseret på alle **385 sager**.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

Figur 2.2 viser, at i sager, hvor kommunernes afgørelse er enten et delvist afslag, er der flest sager som ville være blevet hjemvist, ændret eller ophævet og dermed omgjort, hvis de var blevet behandlet som klagesager hos Ankestyrelsen. Her ville 31 procent af sagerne (33 ud af 107 sager) blive stadfæstet, såfremt de var blevet påklaget til Ankestyrelsen. Derimod ville 59 procent af sagerne (63 ud af 107 sager) være blevet hjemvist til genbehandling i kommunen, og 10 procent af sagerne (11 ud af 107 sager) ville være blevet ændret eller ophævet.

I sager, hvor kommunen har givet borger et fuldt afslag⁷, er der næstflest sager, som ville være blevet omgjort, hvis de var blevet behandlet som klagesager i Ankestyrelsen. Her ville Ankestyrelsen have stadfæstet 51 procent af sagerne (73 ud af 143 sager), hvis de var blevet påklaget til Ankestyrelsen. 34 procent af sagerne (49 ud af 143 sager) ville være blevet hjemvist til genbehandling i kommunerne, og 15 procent af sagerne (21 ud af 143 sager) ville være blevet ændret eller ophævet.

I sager, hvor kommunen har givet borger en fuld bevilling, er der færrest sager, som ville være blevet omgjort, hvis de var blevet behandlet som en klagesag i Ankestyrelsen⁸. I disse sager ville Ankestyrelsen have stadfæstet 69 procent (93 ud af 135 sager), hvis de var blevet påklaget til Ankestyrelsen. Der ses dog også retlige mangler i bevillingssagerne. Ankestyrelsen ville således have hjemvist 29 procent af sagerne (39 ud af 135 sager) til genbehandling i kommunerne, hvis de var blevet påklaget til Ankestyrelsen. To procent af sagerne (3 ud af 135 sager) ville være blevet ændret eller ophævet.

TAL FRA KLAGESAGSBEHANDLINGEN I ANKESTYRELSEN

Fra 2021 til 2023 har Ankestyrelsen realitetsbehandlet 3.255 sager om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42. 44 procent af disse sager har Ankestyrelsen omgjort, mens 4 procent af sagerne er delvist omgjorte, dvs. at dele af kommunens afgørelse er blevet stadfæstet, mens andre dele er blevet hjemvist, ophævet eller ændret. 51 procent af kommunernes afgørelser er således blevet stadfæstet i perioden⁹.

I 2024 har Ankestyrelsen realitetsbehandlet 847 sager efter barnets lov § 87 eller § 88. I denne periode er 50 procent af sagerne blevet omgjort, og 50 procent er blevet stadfæstet.

Undersøgelsens stadfæstelsesprocent er 52 procent og ligger derfor tæt på det billede, som vi ser i Ankestyrel-

⁷ Fuldt afslag er, hvis borger får afslag på tabt arbejdsfortjeneste i det fulde omfang. F.eks. fordi borgeren ikke er omfattet af personkredsen.

⁸ Vi har ikke målt på begrundelseskravet, da dette ikke gælder i sager, hvor borger får fuldt ud medhold i sin ansøgning.

⁹ At tallene ikke summeres til 100 skyldes afrunding.

sens klagesagsbehandling. Dog har kommunerne i de sager, der er målt i denne undersøgelse, ikke haft mulighed for at foretage den genvurdering, der er krav om, når en afgørelse bliver påklaget. Kommunerne har derved ikke haft mulighed for at ændre afgørelsen, hvilket de har mulighed for i de sager, der bliver påklaget.

Ankestyrelsen har siden 1. april 2018 udført en udvidet registrering på klagesager inden for serviceloven. Der er ikke udført samme registrering på barnets lov i 2024. Af denne grund kan sager efter §§ 87 og 88 ikke adskilles, og det kan ikke opgøres, hvor mange af disse sager der er delvist omgjorte.

RETLIGE MANGLER I 54 PROCENT AF SAGERNE

Kommune skal træffe en afgørelse i overensstemmelse med de regler og den praksis, der gælder for tabt arbejdsfortjeneste. Praksis kan være udmøntet i en af Ankestyrelsens principmeddelelser på området.

I retssikkerhedsloven og forvaltningsloven er der også fastsat regler om, hvilke krav der er til sagsbehandlingen og den afgørelse, som kommunen skal træffe.

En afgørelse kan lide af en eller flere retlige mangler. Nedenfor gennemgår vi de retlige mangler, som vi har konstateret i de gennemgåede sager:

- **Utilstrækkelig sagsoplysning**

Kommunen har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en korrekt afgørelse.

- **Begrundelsesmangel**

Når kommunen træffer en skriftlig afgørelse, skal kommunen begrunde afgørelsen, hvis borger ikke fuldt ud får medhold i sin ansøgning om tabt arbejdsfortjeneste. Kommunen skal henvise til de retsregler afgørelsen er truffet efter og angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Desuden skal begrundelsen indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, der er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. Begrundelseskravet gælder ikke i sager, hvor borger får fuldt ud medhold i sin ansøgning.

- **Åbenbare mangler ved kommunens vurdering**

Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns og familiens behov, forhold og forudsætninger ud fra sagens materielle indhold og det relevante lovgrundlag. Eksempelvis kan kommunen foretage en åbenbar forkert vurdering, hvis den har anvendt de faktiske oplysninger i sagen forkert, eller ikke har inddraget væsentlige oplysninger i vurderingen af sagen.

- **Skøn under regel**

Kommunen må i sin afgørelse ikke sætte skøn under regel. Skøn under regel betyder, at kommunen ikke må opstille faste regler, der begrænser eller udelukker den skønsmæssige vurdering i den konkrete sag. Det kan for eksempel være, hvis kommunen ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering af borgerens behov på baggrund af sagens oplysninger, men i stedet udelukkende henviser til kommunens kvalitetsstandarder.

- **Hjemmelsmangel**

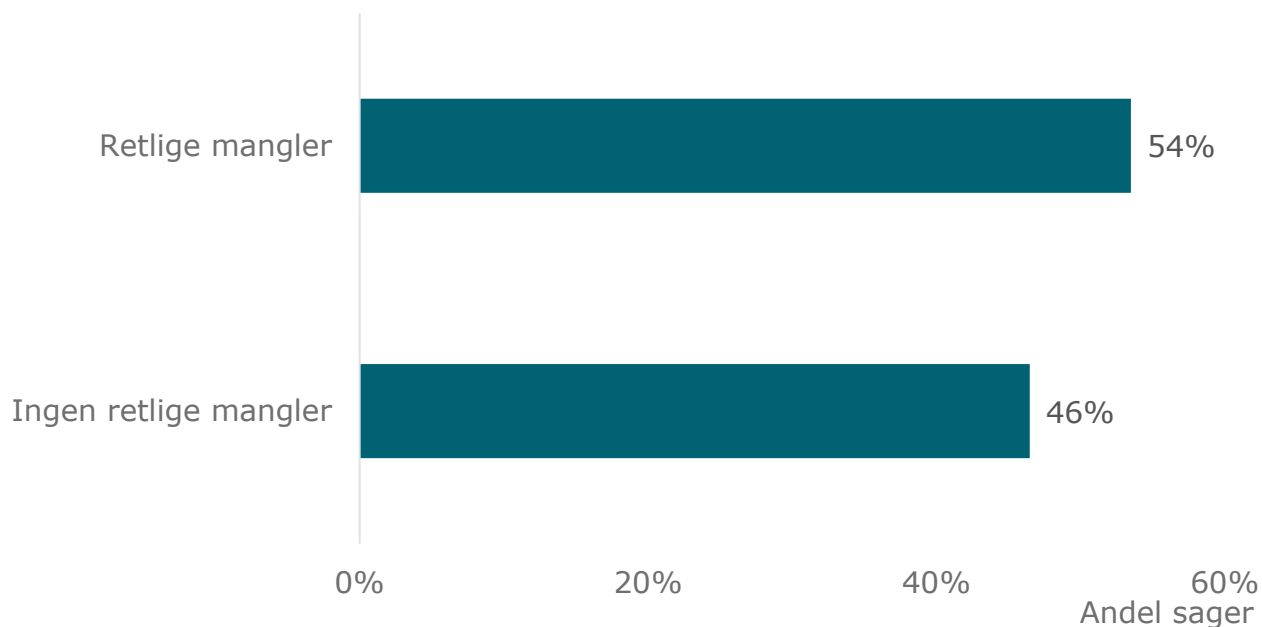
Kommunens afgørelse skal have hjemmel i lovgivningen. En hjemmelsmangel kan for eksempel være, at kommunen har anvendt en regel forkert, eller at kommunen har anvendt et ulovligt kriterium for afgørelsen.

- **Manglende partshøring**

Kommunen skal sende oplysninger i partshøring, hvis oplysningerne eller vurderingerne er til ugunst for parten og af væsentlig betydning for sagens afgørelse og, samtidig med at parten må antages ikke at være bekendt med, at oplysningerne indgår i sagen.

I figur 2.3 ser vi, at 54 procent af de gennemgåede sager lider af en eller flere retlige mangler (206 ud af 385 sager). De retlige mangler ville i langt de fleste tilfælde have ført til, at afgørelsen ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen (se figur 2.4). I 46 procent af de gennemgåede sager er der ingen retlige mangler (179 ud af 385 sager).

Figur 2.3 LIDER AFGØRELSEN AF EN ELLER FLERE RETLIGE MANGLER?

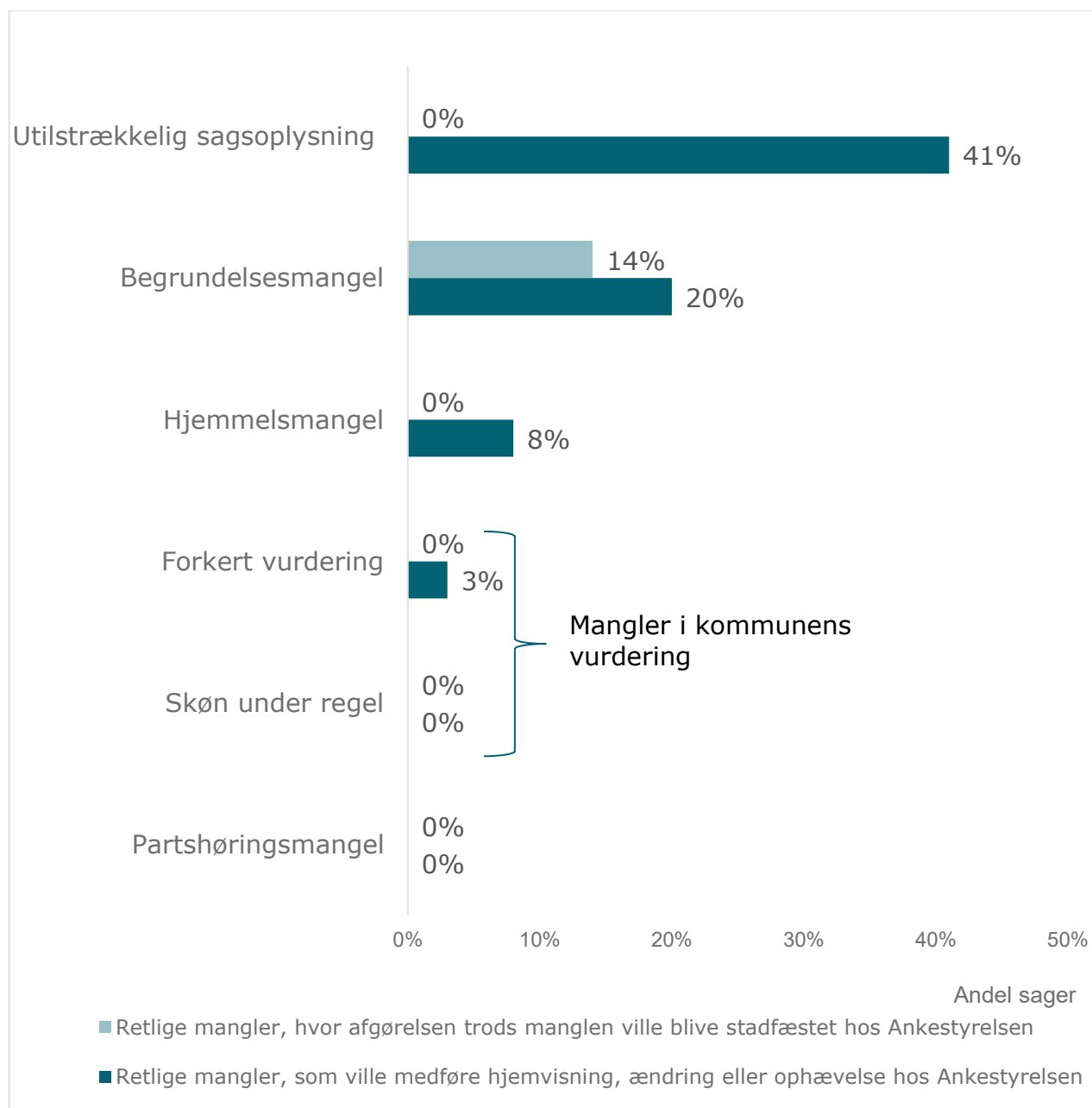
Note: Figuren er baseret på alle **385 sager**.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

Ankestyrelsen har i sin vurdering af, om den kommunale afgørelse er korrekt, taget udgangspunkt i de foreliggende oplysninger. Ankestyrelsens vurderinger kan derfor være påvirket af, om kommunerne har indsendt alle relevante oplysninger i forbindelse med, at Ankestyrelsen indkaldte sager til undersøgelsen.

I figur 2.4 ses fordelingen af de forskellige typer af retlige mangler i de vurderede sager. De retlige mangler er fordelt i forhold til, om afgørelserne ville være blev stadfæstet trods de retlige mangler, eller om afgørelserne ville være blevet hjemvist, ændret eller ophævet, hvis de var blevet påklaget til Ankestyrelsen.

FIGUR 2.4 RETLIGE MANGLER

Note: Figuren er baseret på alle **385 sager**, med undtagelse af begrundelsesmangel, der er baseret på **250 sager**. Datagrundlaget ved begrundelsesmangel er mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

Den mest udbredte retlige mangel er utilstrækkelig sagsoplysning. Det gælder i 41 procent af samtlige sager, hvoraf alle afgørelser ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen.

Dernæst følger begrundelsesmangel. Det gælder i 34 procent af de 250 sager, hvor borger ikke får fuldt ud medhold, og der derfor er krav om begrundelse. I alt 20 procent af sagerne har en begrundelsesmangel, hvor det vurderes, at afgørelsen ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen. 14 procent af sagerne ville trods den manglende begrundelse være blevet stadfæstet.

Hjemmelsmangel ses i ni procent af sagerne¹⁰, hvoraf stort set alle afgørelser ville være blevet omgjort, hvis sagerne havde været klagesager i Ankestyrelsen. Otte procent ville være blevet omgjort, og i ét enkelt tilfælde ville afgørelsen være blevet stadfæstet trods hjemmelsmanglen.

Mangler i kommunens vurdering af oplysningsgrundlaget ses i fire procent af sagerne¹¹, da kommunen har foretaget en *forkert vurdering* ud fra sagens materielle indhold og det relevante lovgrundlag. Stort set alle forkerte vurderinger ville have ført til, at Ankestyrelsen havde omgjort sagen, hvis det var en klagesag¹².

Kommunerne har sat skøn under regel i én enkelt sag¹³.

Partshøringsmangler forekommer kun i én enkelt sag¹⁴.

Det gælder altså for langt de fleste retlige mangler i barometret, at afgørelserne ville være blevet omgjort, hvis sagerne havde været klagesager i Ankestyrelsen. Der ses dog også eksempler på retlige mangler, hvor Ankestyrelsen trods manglen fortsat ville stadfæste afgørelsen. Det drejer sig primært om mangelfulde begrundelser for kommunens afgørelse. Det vil typisk dreje sig om sager, hvor sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at Ankestyrelsen kan vurdere, at afgørelsen er korrekt. I sådanne sager vil Ankestyrelsen, hvis sagen var påklaget, anføre kritik af kommunens mangelfulde begrundelse, men vil stadfæste kom-

10 Tallene i figur 2.4 er afrundet. 8,3 procent er rundet ned til 8, og 0,3 procent er rundet ned til 0. Tilsammen udgør de to kategorier 8,6 procent, og dermed 9 procent, når vi runder op - selvom grafen viser 8 procent

11 Tallene i figur 2.4 er afrundet. 3,4 procent er rundet ned til 3, og 0,3 procent er rundet ned til 0. Tilsammen udgør de to kategorier 3,7 og dermed 4 procent, når vi runder op - selvom grafen viser 3 procent.

12 I figur 2.4 fremgår det, at 0 procent af sagerne lider af en forkert vurdering uden væsentlige retlige mangler. Dette skyldes afrunding, da der reelt er tale om én sag.

13 I figur 2.4 fremgår det, at 0 procent af sagerne sætter skøn under regel. Dette skyldes afrunding, da der reelt er tale om én sag. Manglen ville have ført til en omgørelse.

14 I figur 2.4 fremgår det, at 0 procent af sagerne lider af partshøringsmangel. Dette skyldes afrunding, da der reelt er tale om én sag. Trods manglen ville afgørelsen være stadfæstet

munens afgørelse og give en fyldestgørende begrundelse. Herefter retter Ankestyrelsen op på de retlige mangler i kommunens afgørelse.

I det følgende gennemgår vi de enkelte typer af retlige mangler hver for sig. Vi starter med at se på utilstrækkelig sagsoplysning, som er den mest udbredte retlige mangel på tværs af de 385 sager.

UTILSTRÆKKELIG SAGSOPLYSNING ER DEN MEST UDBREDTE RETLIGE MANGEL

Kommunen har ansvaret for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en korrekt afgørelse. Det følger af retssikkerhedslovens § 10.

KRAV TIL SAGSOPLYSNING

De oplysninger, som kommunen indhenter til brug for sin sagsbehandling, skal være relevante og korrekte¹⁵. Kommunen skal indhente oplysninger om væsentlige forhold, der har betydning for sagen. Kommunen kan bede borgeren om at medvirke til sagens oplysning, enten i form af et samtykke til indhentelse af oplysninger, i det omfang et samtykke er påkrævet, eller ved at borgeren medvirker til at få de oplysninger frem, som er nødvendige for at kunne afgøre, hvilken hjælp den pågældende er berettiget til.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

Sager med
manglende
sagsoplysning
157 sager

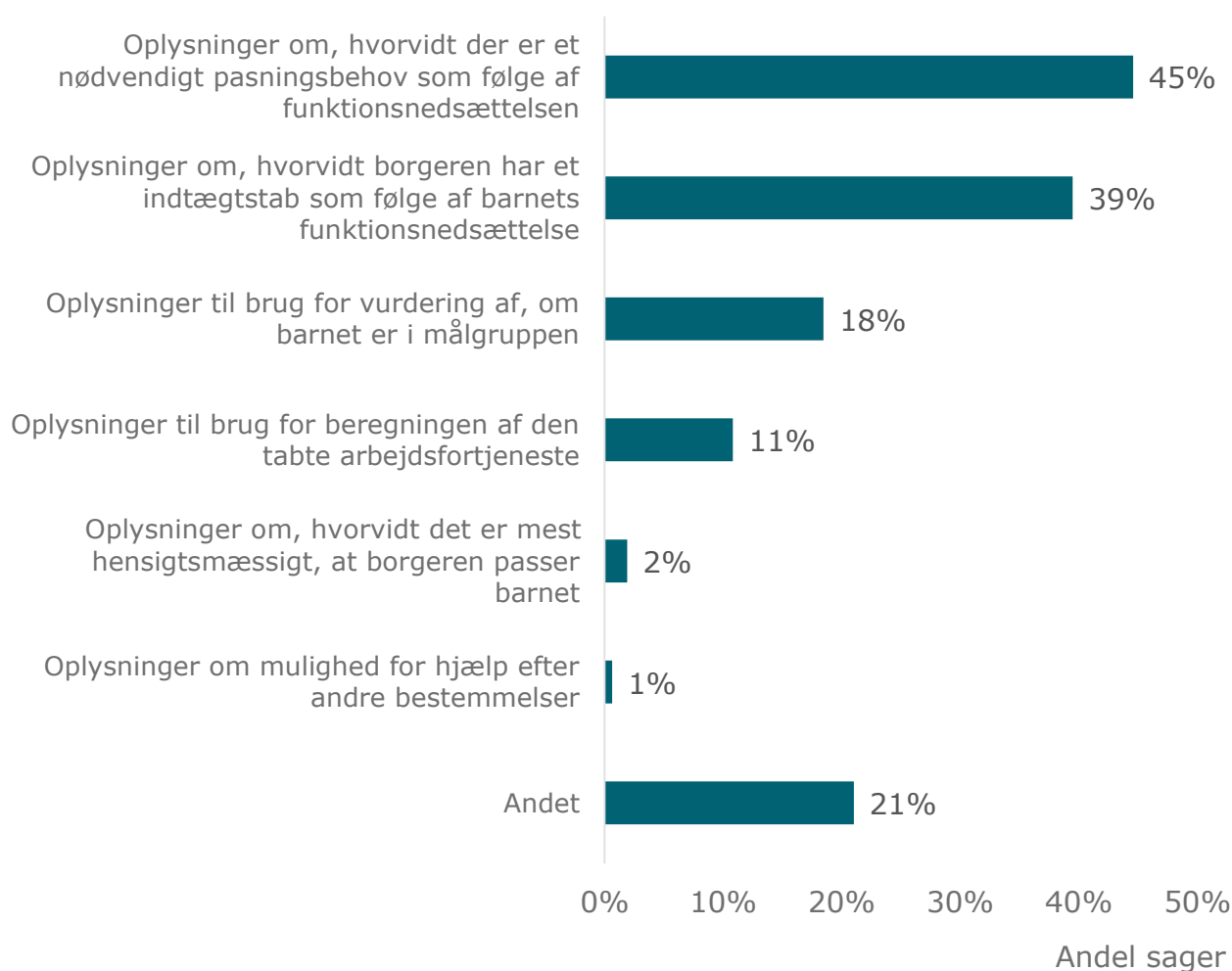
41 procent af sagerne (157 ud af 385 sager) er utilstrækkeligt oplyst (figur 2.3). I alle disse sager ville den manglende sagsoplysning have ført til, at afgørelsen vil være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen (157 ud af 157 sager).

¹⁵ Det er det retsgrundlag, som afgørelsen træffes efter, der er afgørende for, hvilke typer af oplysninger der skal indhentes til brug for sagsbehandlingen. Det er kommunens ansvar at sikre en afklaring, inden kommunen afgør sagen, hvis der er tvivl om sagens oplysninger, hvis borger kommer med væsentlige oplysninger, der for eksempel anfægter oplysningsgrundlaget, eller der i øvrigt er et mangelfuldt oplysningsgrundlag. Det er desuden kommunens ansvar at inddrage den nødvendige fagkundskab, hvis der er et behov for det. Hvis der er spørgsmål i sagen, der forudsætter særlig fagkundskab, følger det af officialprincippet, at kommunen har ansvaret for, at den nødvendige fagkundskab inddrages i den konkrete sag. Herudover kan det være nødvendigt at indhente oplysninger fra relevante fagpersoner med kendskab til borgerens nedsatte funktionsevne, der kan udtale sig om forhold, som er af betydning for vurderingen af, om betingelserne for at yde hjælp er opfyldt. Det beror på en konkret og individuel vurdering i hver enkelt sag, hvilke oplysninger der er nødvendige for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Typisk mangler der oplysninger om nødvendigheden af pasningsbehov og om borgeren har et indtægtstab

Figur 2.5 viser, hvilke typer af oplysninger der mangler i de sager, som ikke er tilstrækkeligt oplyst.

FIGUR 2.5 HVILKE OPLYSNINGER MANGLER?

Note: Figuren er baseret på **157 sager**. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

En afgørelse kan mangle flere oplysninger, og tallene summerer derfor ikke til 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

Ud af de 157 sager, hvor der mangler oplysninger, drejer det sig oftest om, hvorvidt der er et nødvendigt pasningsbehov som følge af funktionsnedsættelsen (45 procent) samt manglende

oplysning om, hvorvidt borgeren har et indtægtstab som følge af barnets funktionsnedsættelse (39 procent).

Henholdsvis 18 og 11 procent af sagerne mangler oplysninger til brug for vurdering af, om barnet er i målgruppen og for beregningen af den tabte arbejdsfortjeneste. I få sager mangler, der oplysninger om, hvorvidt det er mest hensigtsmæssigt, at borgeren passer barnet (2 procent) og oplysninger om mulighed for at hjælpe efter andre bestemmelser (1 procent).

21 procent af sagerne, har vi i sagsgennemgangen kategoriseret som "andet". I denne kategori ser vi forskellige typer af manglende oplysninger. I nogle af disse tilfælde er der uklarheder om ansøgningstidspunktet og muligheden for at bevilge ydelsen med tilbagevirkende kraft, eksempelvis fordi der mangler oplysninger om, hvornår der er søgt, eller om betingelserne var opfyldt på ansøgningstidspunktet.

EKSEMPLER PÅ MANGLENDE OPLYSNINGER, SOM FØRER TIL EN OMGØRELSE

I barometret ville alle mangler ved sagsoplysningen have ført til, at afgørelsen ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen. I det følgende giver vi nogle eksempler på denne type af retlige mangler.

Manglende oplysninger, der kan føre til en omgørelse, er for eksempel oplysninger, der kan understøtte kommunens vurdering af, om der er et nødvendigt pasningsbehov i hjemmet som følge af barnets funktionsnedsættelse. Hvis der ikke er tilstrækkelige oplysninger herom, kan det ikke afgøres, om kommunens bevilling af - eller afslag på - dækning af tabt arbejdsfortjeneste er korrekt.

Eksempel 1 - Sagen hjemvist: Afgørelse truffet på baggrund af ikke aktuelle oplysninger

En borger modtager dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af sit barn, der har haft lymfekræft. Kommunen træffer herefter afgørelse om at standse ydelsen med den begrundelse, at barnet ikke længere har en indgribende og langvarig lidelse, og derfor ikke længere er omfattet af målgruppen.

Kommunen træffer afgørelse med henvisning til en statusattest, der på afgørelsestidspunktet er omkring et halvt år gammel. Ifølge statusattesten har barnet ikke

længere tegn på lymfekræft, men er stadig påvirket af den tidligere behandling. Det fremgår af de lægelige bemærkninger, at det er meget individuelt, hvor hurtigt børn kan vende tilbage til fuld skolegang efter denne behandlingsform.

Kommunen begår her den fejl, at den vurderer, hvordan barnet aktuelt har det på baggrund af ikke aktuelle oplysninger. Manglen på aktuelle oplysninger om, hvordan funktionsnedsættelsen påvirker barnet i hverdagen, medfører, at afgørelsen ikke er tilstrækkeligt oplyst. Kommunen kan ikke træffe afgørelse på baggrund af oplysninger om, hvordan en læge forventer, at barnet vil udvikle sig. Kommunen skal følge op på, hvordan barnet rent faktisk har udviklet sig. Det er derfor ikke muligt at vurdere, om barnet er omfattet af målgruppen på afgørelsestidspunktet.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel hjemvise sagen, såfremt den var blevet påklaget.

Eksempel 2 - Sagen hjemvist: Utilstrækkelig oplysning om arbejdstid

En borger søger om dækning af 12 timers tabt arbejdsfortjeneste om ugen til pasning af barnet ved kortere dage i daginstitution. Barnet har blandt andet autisme. Kommunen imødekommer borgeren og bevilger 12 timers tabt arbejdsfortjeneste om ugen uden henvisning til nogle faktuelle oplysninger om borgers nødvendige indtægtstab.

Kommunen laver den fejl ikke at indhente oplysninger, der kan belyse, hvornår borgeren ville skulle arbejde, hvis barnet ikke skulle passes i hjemmet. Kommunen skal nemlig fastlægge borgerens arbejdstider for at kunne vurdere, hvor mange timers tabt arbejdsfortjeneste hun har ret til og dermed omfanget af borgers nødvendige indtægtstab.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel hjemvise sagen, hvis den var blevet påklaget, og oplysningerne ikke var fremkommet i forbindelse med kommunens genvurdering.

BEGRUNDELSERNE LEVER IKKE OP TIL KRAVENE I EN TREDJEDEL AF SAGERNE

Kommunen skal begrunde en skriftlig afgørelse, hvis borgeren ikke får fuldt ud medhold i det ansøgte.

KRAV TIL AFGØRELSENS BEGRUNDELSE

En skriftlig afgørelse skal begrundes. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de retsregler, som afgørelsen er truffet efter. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen også angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 1.

Begrundelsen skal også beskrive de faktiske forhold, som er tillagt væsentlig betydning i afgørelsen. Det følger af forvaltningslovens § 24, stk. 2.

Der gælder et krav om en særligt uddybende begrundelse ved afgørelser om hel eller delvis frakendelse af en tidligere tilkendt ydelse¹⁶.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

Sager hvor borger ikke får fuldt ud medhold
250 sager

I 250 af de 385 gennemgåede sager, har borgeren ikke fået fuldt ud medhold, hvilket betyder, at kommunen dermed skal opfylde begrundelseskravet i forvaltningslovens § 24, når der er tale om en skriftlig afgørelse. Når vi kigger på disse sager, er der begrundelsesmangler i 34 procent af sagerne (85 ud af 250 sager).

I 58 procent af disse sager (49 ud af 85 sager) ville begrundelsesmanglen føre til, at Ankestyrelsen ville have omgjort afgørelsen, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen. I 42 procent af sagerne (36 ud af 85 sager) ville vi trods begrundelsesmanglen fortsat have stadfæstet afgørelsen.

¹⁶ Folketingets Ombudsmand har i FOU 2011-16-1 udtalt, at begrundelsen i tilfælde, hvor der sker frakendelse af en tidligere tilkendt ydelse, dels skal indeholde årsagen til, at borgeren ikke længere opfylder betingelserne for ydelsen, dels en særskilt begrundelse for, hvorfor ydelsen frakendes borgeren. Begrundelsen bør blandt andet indeholde oplysning om årsagen til, at myndigheden har ændret sin vurdering. Det bør desuden fremgå af begrundelsen, hvis det skyldes fejl eller misforståelser, at borgeren tidligere er blevet anset for berettiget til ydelsen. Det bør også fremgå af afgørelsen, hvis den ændrede vurdering skyldes, at der er sket ændringer i lovgivning, administrativ praksis og/eller kommunens serviceniveau.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

Sager med be-
grundelsesman-
gel

85 sager

I de fleste af de sager, hvor begrundelsesmanglen betyder, at Ankestyrelsen ville have omgjort afgørelsen, ser vi også, at sagen lider af en væsentlig oplysningsmangel. En oplysningsmangel er en retlig mangel, som Ankestyrelsen oftest ikke kan rette op på, og sagen vil derfor typisk hjemvises. Hvis sagen derimod er tilstrækkeligt oplyst, vil Ankestyrelsen på baggrund af oplysningerne kunne rette op på begrundelsesmanglen og derved stadfæste afgørelsen, hvis det havde været en klagesag.

Figur 2.6 viser de 85 sager med begrundelsesmangler fordelt på hvilke typer af begrundelsesmangler, vi har registreret på sagerne. Her ses det, at særligt to typer af begrundelsesmangler er udbredte.

Den ene handler om, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad beskriver de faktiske forhold, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen. Det gælder i 35 procent af sagerne med begrundelsesmangel (30 ud af 85 sager). Ved faktiske forhold menes faktuelle oplysninger for eksempel ved udtalelser fra skole, forældre eller læge om barnets aktuelle funktionsniveau.

Den anden type begrundelsesmangel drejer sig om, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad har angivet de hovedhensyn, der har været bestemmende for kommunens skønsudøvelse. Det gælder i 25 procent af sagerne med begrundelsesmangel (21 ud af 85 sager). Et hovedhensyn kan for eksempel være, at pasningsbehovet i hjemmet ikke er begrundet i barnets funktionsnedsættelse, men derimod i manglende ressourcer i skolen.

I de øvrige sager med begrundelsesmangel handler otte procent af sagerne (7 ud af 85 sager) om, at kommunen ikke henviser til de retsregler, der er truffet afgørelse efter. I syv procent af sagerne (6 ud af 85 sager) har kommunen ikke begrundet virkningstidspunktet for bevillingen tilstrækkeligt, herunder hvorfor tabt arbejdsfortjeneste ikke bevilges med tilbagevirkende kraft.

Herudover er begrundelsen mangelfuld i fem procent af sagerne (4 ud af 85 sager), fordi kommunen ikke i tilstrækkelig grad har beskrevet, hvordan udmålingen er foretaget.

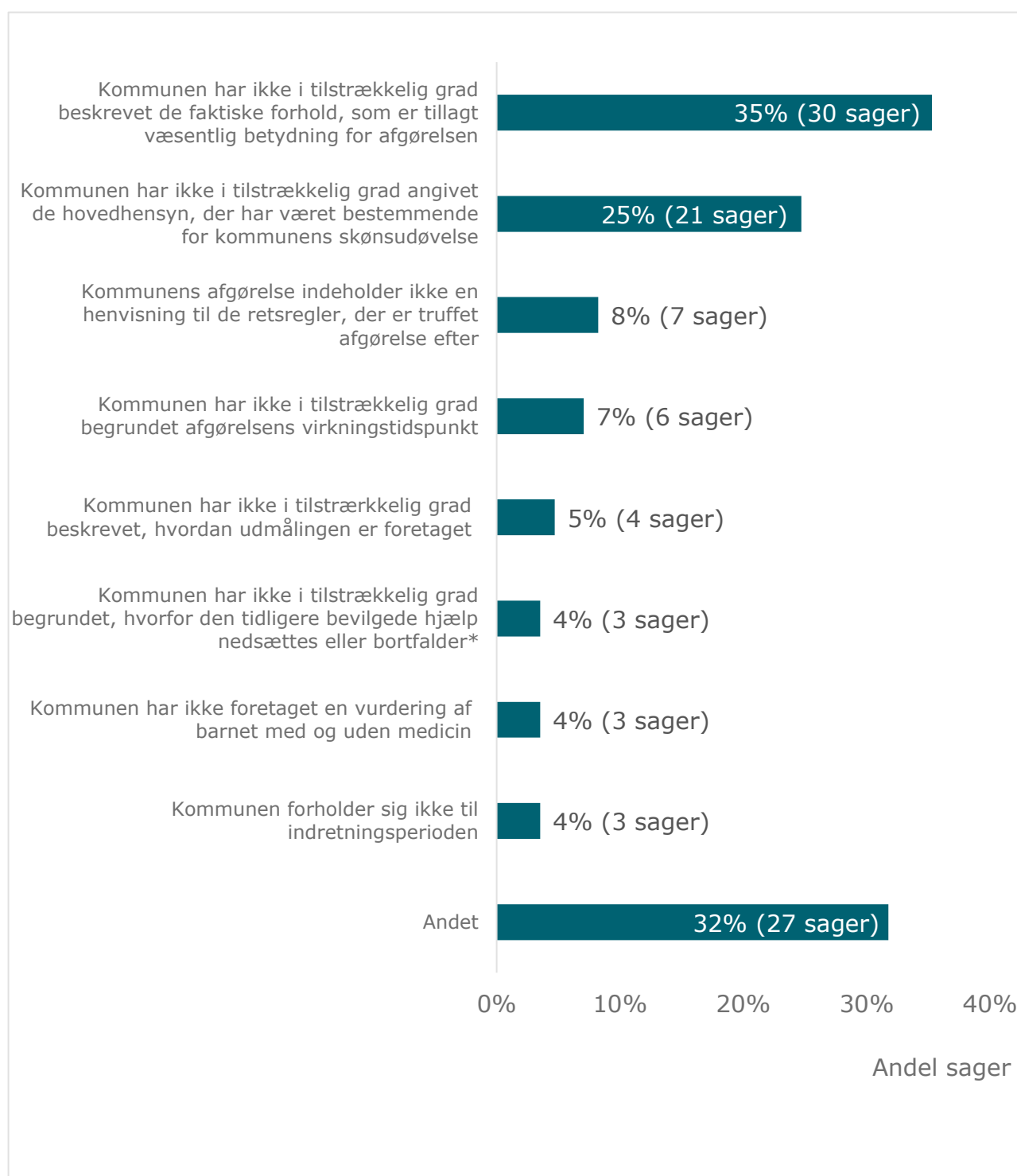
I fire procent af sagerne (3 ud af 85 sager) er begrundelsen for, hvorfor den tidligere bevilgede hjælp nedsættes eller bortfalder, utilstrækkelig.

Ligeledes er der i fire procent af sagerne (3 ud af 85 sager) begrundelsesmangel, fordi kommunen ikke har foretaget en vurdering af barnet med og uden medicin i målgruppevurderingen.

Endelig ser vi, at kommunen i 4 procent af sagerne (3 ud af 85 sager) ikke forholder sig til indretningsperioden.

32 procent af sagerne (27 ud af 85 sager) med begrundelsesmangel kategoriseres under "andet" og her ses flere forskellige typer af mangler. Nogle afgørelser bygger på forkerte retlige kriterier, mens andre henviser til forkerte lovbestemmelser eller principmeddelelser.

FIGUR 2.6 HVAD BESTÅR BEGRUNDELSMANGLEN I?

Note: Figuren er baseret på **85 sager**. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

*Kaldes også det skærpede begrundelseskrav

En afgørelse kan have flere begrundelsesmangler, og tallene summerer derfor ikke til 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

EKSEMPLER PÅ BEGRUNDELSMANGEL, SOM FØRER TIL OMGØRELSE ELLER STADFÆSTELSE

Mangler i en begrundelse for et afslag kan føre til, at Ankestyrelsen vil omgøre afgørelsen. I andre tilfælde har det ikke samme betydning. I det følgende giver vi nogle eksempler på, hvornår en begrundelsesmangel vil føre til en omgørelse, og hvornår afgørelsen trods manglen kan stadfæstes.

I Ankestyrelsens sagsbehandling kan vi som klageinstans i nogle tilfælde rette op på begrundelsesmangler i en kommunal afgørelse. Det kræver dog, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at vi kan vurdere, om afgørelsen er korrekt trods en mangelfuld begrundelse.

Oftest fører begrundelsesmangel til en omgørelse, når sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. Manglende eller utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er en retlig mangel, som typisk er vanskelig at rette op på, hvorfor oplysningsmangler ofte medfører hjemvisninger.

Her følger nogle eksempler på ovenstående fra de sager, der indgår i undersøgelsen.

Begrundelsesmangel, der fører til omgørelse

Der er som udgangspunkt en væsentlig mangel ved begrundelsen, hvis en borger søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til flere formål, og kommunen kun tager stilling til en del af ansøgningen i afgørelsen. Nedenfor beskriver vi et eksempel på en sådan situation.

Eksempel - Sagen hjemvist: Utilstrækkelig begrundelse for, hvorfor der ikke bevilges hjælp fra ansøgningstidspunktet

En borger søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af sit barn i hjemmet. Barnet er for nyligt blevet opereret for en tumor i hjernen. Borgeren søger om tabt arbejdsfortjeneste med tilbagevirkende kraft fra to måneder før ansøgningstidspunktet. Kommunen bevilger dækning af tabt arbejdsfortjeneste, men først fra ansøgningstidspunktet.

Kommunen laver den fejl, at den ikke begrundes, hvorfor borgeren først har ret til tabt arbejdsfortjeneste fra ansøgningstidspunktet.

Ifølge principmeddelelse 101-13 får man som udgangspunkt først hjælp fra ansøgningstidspunktet – det kaldes ansøgningsprincippet. Der er dog undtagelser. For eksempel kan der være grundlag for at yde tabt arbejdsfortjeneste med tilbagevirkende kraft, hvis kommunen før ansøgningstidspunktet burde have vejledt borgeren om muligheden for ydelsen, men undlod det eller vejledte forkert. Det er dog en betingelse, at borgeren allerede fra det tidligere tidspunkt opfyldte betingelserne for at få tabt arbejdsfortjeneste.

Når en borger søger om tabt arbejdsfortjeneste forud for ansøgningstidspunktet, skal kommunen altså tage stilling til, om der er grundlag for at bevilge det. I eksemplet fremgår det imidlertid ikke af kommunens afgørelse, hvorfor borgeren ikke har ret til tabt arbejdsfortjeneste med fra ansøgningstidspunktet.

Ud over begrundelsesmanglen er der i eksemplet også en oplysningsmangel, der i sig selv vil føre til, at afgørelsen ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen. Det skyldes, at der mangler oplysninger, der kan belyse, om der var grundlag for at fravige ansøgningsprincippet. Der er derfor ikke nok oplysninger til, at vi vil kunne rette op på begrundelsesmanglen og tage stilling til, om borgeren har ret til tabt arbejdsfortjeneste med fra et tidligere tidspunkt end ansøgningstidspunktet.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel hjemvise sagen for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt der er ret til tabt arbejdsfortjeneste forud for ansøgningstidspunktet, hvis den var blevet påklaget.

Begrundelsesmangel i sag, der alligevel kan stadfæstes

En begrundelsesmangel vil for eksempel ikke føre til en omgørelse af afgørelsen, hvis der på baggrund af sagens oplysninger ikke er tvivl om, at resultatet af kommunens afgørelse er rigtigt. I sådan et tilfælde vil begrundelsesmanglen ikke få betydning for afgørelsens resultat, selvom kommunen for eksempel ikke har begrundet,

hvilke faktiske forhold der har haft væsentlig betydning for resultatet.

Eksempel - Afgørelse stadfæstet: Begrundelsen indeholder ikke en vurdering af barnet med og uden medicin

En borger søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af sit barn i hjemmet i forbindelse med kortere dage i skole og SFO. Barnet har ADHD og får medicinsk behandling. Kommunen giver afslag med den begrundelse, at lidelsen ikke vurderes som indgribende, og at barnet derfor ikke er omfattet af målgruppen for tabt arbejdsfortjeneste.

Kommunen laver dog den fejl, at de ikke tager stilling til, om barnets funktionsnedsættelse skal vurderes ud fra barnets situation med eller uden den medicinske behandling.

Ifølge principmeddelelse 18-17 skal vurderingen af, om en lidelse er indgribende, som udgangspunkt foretages med den medicinske behandling, som barnet modtager. Der er dog undtagelser: Hvis barnet uden medicin vil være akut livstruet, eller hvis ophør af den medicinske behandling vil medføre en umiddelbar risiko for væsentlig og varigt nedsat funktionsevne, skal vurderingen foretages uafhængigt af en løbende medicinsk behandling.

I det konkrete eksempel vurderer kommunen barnets funktionsevne udelukkende ud fra barnets situation med medicin uden at forholde sig til, om der var grundlag for at vurdere barnet uden medicin.

Der er derfor en begrundelsesmangel i eksemplet, men på trods af manglen ville afgørelsen blive stadfæstet. Det skyldes, at der er oplysninger fra en læge om, at barnet ikke vil være akut livstruet eller i umiddelbar risiko for væsentlig og varigt nedsat funktionsevne ved ophør af medicinen. Det er derfor rigtigt, når kommunen har vurderet barnets situation ud fra, hvordan barnet fungerer, når det får medicinen.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel stadfæste afgørelsen, hvis den var blevet påklaget.

EN MINDRE ANDEL AF SAGERNE MANGLER HJEMMEL

Kommunens afgørelse skal have hjemmel i lovgivningen.

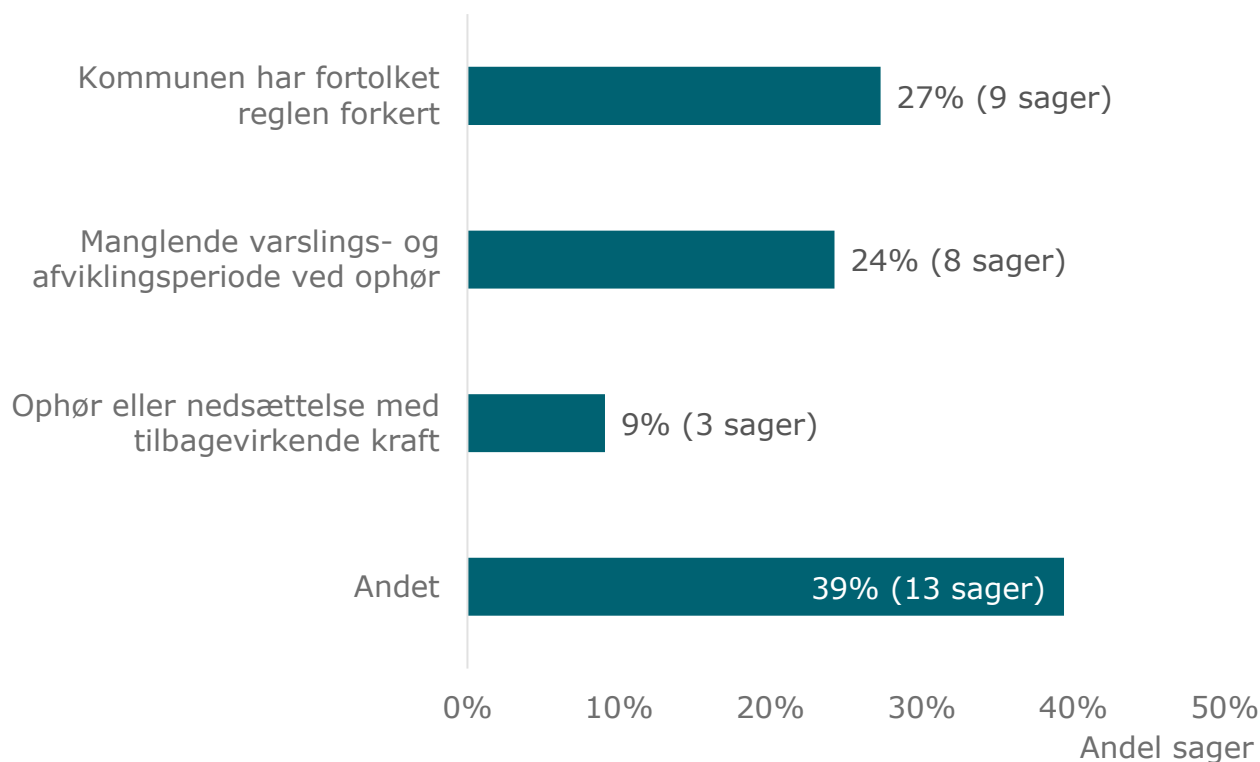
KRAV OM HJEMMEL

En hjemmelsmangel kan for eksempel være, at kommunen har anvendt en regel forkert, eller at kommunen har anvendt et ulovligt kriterium for afgørelsen.

I otte procent af alle sager (33 ud af 385 sager) har kommunen ikke hjemmel til at træffe den konkrete afgørelse om tabt arbejdsfortjeneste med den anvendte lovhenviisning. I stort set alle sager betyder hjemmelsmanglen, at afgørelsen ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen (32 ud af 33 sager).

Figur 2.7 viser, hvad hjemmelsmanglen drejer sig om blandt de sager, hvor afgørelsen lider af en hjemmelsmangel.

FIGUR 2.7 HVAD BESTÅR HJEMMELSMANGLEN I?

Note: Figuren er baseret på **33 sager**. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Dog genkendes resultatet fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager. En afgørelse kan have flere hjemmelsmangler, og tallene summerer derfor ikke til 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

Sager med
hjemmels-
mangel

33 sager

I 27 procent af sagerne (9 ud af 33 sager) har kommunen for tolket reglen forkert - for eksempel ved, at kommunen bevilger tabt arbejdsfortjeneste til skolekørsel, hvilket de ikke har hjemmel til jf. [principmeddelelse 25-19](#).

I 24 procent af sagerne (8 ud af 33 sager) giver kommunen ikke en varslings- eller afviklingsperiode, når de standser borgerens tabte arbejdsfortjeneste.

I 9 procent af sagerne (3 ud af 33 sager) nedsætter eller standser kommunen en bevilling med tilbagevirkende kraft.

39 procent af sagerne (13 ud af 33 sager) med hjemmelsmangel er kategoriseret som "andet". Her ser vi forskellige typer af hjemmelsmangel for eksempel, at kommunen stiller urigtige be-

tingelser. Det kan være krav om, at forældrene skal bruge barnets første sygedag, sjette ferieuge, eller at der som minimum skal være gennemført mere end tre sygehuskontroller eller møder årligt.

EKSEMPLER PÅ HJEMMELSMANGEL, SOM FØRER TIL EN OMGØRELSE

I denne undersøgelse betyder stort set alle identificerede hjemmelsmangler, at Ankestyrelsen ville have omgjort afgørelsen, hvis det var en klagesag. Derfor har vi kun inkluderet eksempler på hjemmelsmangler, der fører til omgørelser.

En hjemmelsmangel, som medfører en omgørelse, opstår, når kommunen har fortolket bestemmelsen forkert. Det kan for eksempel være, når kommunen vurderer, at der kan bevilges dækning af tabt arbejdsfortjeneste til forhold, der hører under en anden offentlig sektor, såsom tabt arbejdsfortjeneste til kørsel til og fra skole eller behandling, der hører under henholdsvis skole- og sundhedssektoren.

Eksempel 1 - Afgørelse ændret: Kommunen sætter fejlagtigt krav om brug af barnets første sygedag

En borger modtager dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af sit barn i hjemmet efter behov – også kaldet en ad hoc-bevilling. Barnet har en sygdom, der medfører, at barnet oftere bliver syg, og har længere og mere alvorlige sygdomsforløb end andre børn.

Kommunen bevilger fortsat dækning af tabt arbejdsfortjeneste ad hoc til pasning af barnet, når barnet er sygemeldt som følge af funktionsnedsættelsen, og forælderen derfor midlertidigt må ophøre med arbejdet for at tage sig af barnet.

Kommunen begår imidlertid den fejl, at de skriver, at forældrene skal afholde barnets første sygedag, før bevillingen kan anvendes.

Ifølge principmeddelelse 80-11 kan en bevilling af tabt arbejdsfortjeneste ikke begrænses til først at gælde efter udnyttelse af overenskomstens mulighed for tjenestefri ved barnets første og eventuelle anden sygedag. Der er derfor en hjemmelsmangel i eksemplet, da kommunen

ikke kan begrænse bevillingen til først at kunne bruges, når barnets første sygedag er afholdt.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel ændre afgørelsen, hvis den var blevet påklaget.

Eksempel 2 - Afgørelse ændret: Kommunen giver ikke 14 ugers varslingsperiode

En borger modtager dækning af tabt arbejdsfortjeneste til at ledsage sit barn til kontroller og sygehusbesøg. Barnet har diabetes. Kommunen træffer afgørelse om at standse dækningen af tabt arbejdsfortjeneste.

Kommunen begår dog den fejl, at den ikke bevilger tabt arbejdsfortjeneste i 14 uger efter afgørelsen om ophør. Ifølge barnets lov § 11, stk. 1, har borgeren ret til fortsat at modtage tabt arbejdsfortjeneste i 14 uger efter, at borger modtager afgørelsen om ophør. Denne varslingsperiode skal sikre, at borgeren får tid til at tilpasse sig ændringerne i hjælpen.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel ændre afgørelsen, hvis den var blevet påklaget, så borgeren har ret til tabt arbejdsfortjeneste i 14 uger efter, at borgeren har modtaget afgørelsen.

FÅ SAGER MED ÅBENBAR FORKERT VURDERING OG SKØN UNDER REGEL

Mangler ved kommunens vurdering kan bestå i, at kommunen:

- foretager en åbenbar **forkert vurdering** på baggrund af sagens oplysninger (for eksempel anvender faktiske oplysninger i sagen forkert eller undlader at inddrage væsentlige oplysninger i vurderingen.)
- har sat **skøn under regel** og således ikke foretaget en konkret og individuel vurdering i den konkrete sag

I fire procent af sagerne laver kommunen en forkert vurdering på baggrund af sagens oplysninger (14 ud af 385 sager). Der er én sag med retlige mangler om skøn under regel.

I det følgende gennemgås hver af disse typer af mangler ved kommunens vurderinger.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

Sager med forkert vurdering

14 sager

Forkert vurdering ses i en lille del af sagerne

Hvis kommunen har anvendt de faktiske oplysninger i sagen forkert, eller ikke har inddraget væsentlige oplysninger, har kommunen foretaget en forkert vurdering.

KOMMUNENS VURDERING AF SAGENS OPLYSNINGER

Kommunen har foretaget en forkert vurdering, hvis kommunen ikke har inddraget relevante oplysninger om barnets funktionsnedsættelse, når kommunen skal træffe afgørelse om, hvorvidt borger er omfattet af personkredsen for tabt arbejdsfortjeneste, eller kommunen ikke har inddraget væsentlige oplysninger, som kan belyse, om borger har et indtægtstab som følge af pasning af barnet.

I fire procent af sagerne (14 ud af 385 sager) har kommunen foretaget en forkert vurdering¹⁷, og i stort set alle disse sager betyder den forkerte vurdering, at afgørelsen ville være blevet omgjort, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen (13 ud af 14 sager).

EKSEMPLER PÅ ÅBENBAR FORKERT VURDERING, SOM FØRER TIL EN OMGØRELSE

I denne undersøgelse fører stort set alle identificerede åbenbare forkerte vurderinger til, at afgørelsen ville være blevet omgjort. Derfor har vi kun inkluderet eksempler på vurderinger, der ville føre til en omgørelse.

En åbenbar forkert vurdering kan for eksempel føre til en omgørelse, når en kommune på baggrund af sagens oplysninger vurderer, at et barns lidelse ikke er langvarig eller indgribende, og at barnet derfor ikke er omfattet af målgruppen. Vi vurderer imidlertid på baggrund af de samme sagsoplysninger, at barnets lidelse er langvarig og indgribende.

I sådan et tilfælde vil den åbenbar forkerte vurdering som udgangspunkt føre til, at afgørelsen vil blive omgjort, da vi vil vurdere sagen anderledes end kommunen.

¹⁷ I figur 2.3 står der, at manglen har væsentlig betydning i 3 procent af sagerne og ikke har væsentlig betydning i 0 procent. At tallene ikke summerer til 4 procent, skyldes afrunding.

Hvis det er åbenlyst, at borgeren af andre grunde ikke har ret til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, vil en for-
kert vurdering imidlertid fortsat kunne stadfæstes.

**Eksempel 1 - Afgørelse ændret: Kommunen overser
nødvendigt pasningsbehov i hjemmet**

En borger søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af sit barn i hjemmet. Barnet er i stor mistrivsel og lider af skolevægring. Kommunen giver afslag på dækning af tabt arbejdsfortjeneste, fordi kommunen vurderer, at barnet kan være alene hjemme, og der derfor ikke er et nødvendigt pasningsbehov i hjemmet.

Sagen indeholder dog samtidig oplysninger om, at barnets trivsel er forværret, og det har selvmordstanker.

På den baggrund vurderer Ankestyrelsen – i modsætning til kommunen – at der på baggrund af de foreliggende oplysninger – er et nødvendigt pasningsbehov i hjemmet.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel ændre afgørelsen, hvis den var blevet påklaget.

**Eksempel 2 - Afgørelse ændret: Kommunen overser
pasningsbehov ved opstart og indkøring i pasnings-
tilbud**

En borger søger om dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af sit barn i hjemmet, mens familien venter på plads til barnet i et specialiseret pasningstilbud. Barnet har blandt andet infantil autisme. Kommunen giver afslag med den begrundelse, at der ikke er et nødvendigt pasningsbehov i hjemmet. Kommunen lægger vægt på, at barnet har kunnet være i den tidligere institution på fuld tid med 7,5 timers støtte.

Der er imidlertid oplysninger om, at psykiatrien og den tidligere daginstitution anbefaler, at barnet kommer i en daginstitution med specialpædagogiske rammer og færre børn. Barnet bliver derefter visiteret til et specialiseret tilbud og starter i dette.

Ifølge praksis kan der i særlige tilfælde ydes dækning af tabt arbejdsfortjeneste inden for den tid, hvor barnet ellers ville have været i skole og skolefritidsordning, hvis pasningsbehovet er en nødvendig konsekvens af barnets nedsatte funktionsevne.

Vi henviser til [principmeddelelse C-23-03](#), hvor Ankestyrelsen på baggrund af en konkret vurdering fandt, at der kunne ydes hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste i en afgrænset periode, indtil et barn med handicap kunne blive optaget i en center-skolefritidsordning. De samme principper gælder også ved ventetid på opstart og indkøring i daginstitutioner.

På den baggrund vurderer Ankestyrelsen at der foreligger oplysninger om et nødvendigt pasningsbehov i hjemmet i perioden, hvor familien afventer barnets opstart og indkøring i det specialiserede pasningstilbud.

Ankestyrelsen ville i dette eksempel ændre afgørelsen, hvis den var blevet påklaget.

Skøn under regel forekommer nærmest ikke

Kommunen må ikke i sin afgørelse sætte skøn under regel og derved undlade at foretage en konkret og individuel vurdering.

KRAV OM KONKRET OG INDIVIDUEL VURDERING

Skøn under regel betyder, at kommunen ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering i forhold til den ansøgte hjælp. Det kan for eksempel være, at kommunen henviser til kommunens kvalitetsstandards uden i samme forbindelse at foretage en konkret og individuel vurdering af borgers behov for hjælp.

Blandt de 385 sager er der kun én sag, hvor kommunen ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering. Her fastsætter kommunen det som en betingelse for bevilling af tabt arbejdsfortjeneste, at behovet udgør mindst 30 timer over en periode på 12 måneder. Det er at sætte skøn under regel, hvilket betyder, at Ankestyrelsen ville have omgjort afgørelsen, hvis sagen havde været en klagesag.

NÆSTEN INGEN SAGER UDEN PARTSHØRING

Kommunen skal partshøre over oplysninger i sagen, hvis oplysningerne:

- vedrører faktiske forhold,
- er af væsentlig betydning for sagens afgørelse,
- er til ugunst for parten,

- og det må antages, at parten ikke er bekendt med, at oplysningerne indgår i sagen

§

KRAV OM PARTSHØRING

Det er alene væsentlige oplysninger, der er til ugunst for borgeren, som er omfattet af pligten til at partshøre. Der kan under sagen være tilvejebragt eller modtaget oplysninger, som borgeren ikke er bekendt med. I dette tilfælde er betingelsen om, "at parten ikke kan antages at vide, at oplysningerne indgår i sagen" opfyldt. Betingelsen om, "at parten ikke kan antages at vide, at oplysningerne indgår i sagen", er også opfyldt i de situationer, hvor parten kender oplysningerne, men ikke ved, at de benyttes i den konkrete sammenhæng. Kravet om partshøring omfatter kun oplysninger om sagens faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger.

Det gælder eksempelvis i sager om målgruppevurdering, hvor kommunen indhenter oplysninger om barnet eller den unge for eksempel fra sygehus, læge, PPR eller skole, og som bruges til at give afslag på ansøgningen om dækning af tabt arbejdsfortjeneste med henvisning til, at barnet eller den unge ikke er i målgruppen.

Manglende partshøring er en mangel, som Ankestyrelsen ved en klagesagsbehandling kan rette op på. Kommunens eventuelle manglende overholdelse af partshøringsreglerne vil derfor ikke nødvendigvis føre til, at afgørelsen er ugyldig. Det skyldes, at borgeren i forbindelse med en klagesagsbehandling hos Ankestyrelsen får mulighed for at komme med bemærkninger til sagen.

Manglende partshøring forekommer imidlertid nærmest ikke i undersøgelsen. Vi finder kun denne mangel i én af de gennemgåede 385 sager. Det svarer til nul procent af sagerne. Afgørelsen med den manglende partshøring vil endvidere være blevet stadfæstet, hvis sagen havde været en klagesag i Ankestyrelsen.

INDDRAGELSE AF BARNET ELLER DEN UNGE

I barnets lov § 5 er der indsat en bestemmelse om barnets og den unges rettigheder, som skal afspejle et tidssvarende børnesyn og herunder styrke barnets inddragelse og indflydelse i sager efter loven. Bestemmelsen er ny i forhold til servicelo-

ven, der tidligere regulerede området, og gælder for beslutninger og afgørelser om barnets eller den unges forhold, truffet fra den 1. januar 2024 efter barnets lov¹⁸.

KRAV OM INDDRAGELSE AF BARNET ELLER DEN UNGE

Barnets eller den unges holdning og synspunkter skal ifølge bestemmelsen tilvejebringes og inddrages løbende ved samtaler eller anden direkte kontakt, inden der træffes beslutninger eller afgørelser efter barnets lov om barnets eller den unges forhold. Kravet om direkte kontakt kan i helt særlige tilfælde fraviges, hvis barnets eller den unges alder eller andre forhold i afgørende grad taler imod det.

Der vil ikke altid være et krav om inddragelse i en sag om tabt arbejdsfortjeneste, da der kun skal ske inddragelse, inden der træffes beslutninger eller afgørelser efter loven om *barnets eller den unges forhold*.

Ifølge [principmeddelelse 8-25](#) vil kommunale beslutninger eller afgørelser, som for eksempel udelukkende handler om forældrenes økonomiske forhold, som altovervejende hovedregel ikke vedrører barnets eller den unges forhold. Der er derfor som udgangspunkt ikke et krav om inddragelse i sådanne sager.

Vi har i sagsgennemgangen ikke registreret, om sagerne udelukkende vedrører forældrenes økonomiske forhold. Det er dog Ankestyrelsens vurdering, at denne type sager udgør et mindre omfang.

Ud af undersøgelsens 385 sager er der i 352 sager truffet afgørelse efter 1. januar 2024 og dermed efter, at barnets lov er trådt i kraft. Reglerne om inddragelse har derfor været gældende på tidspunktet for afgørelsen i 352 af barometrets sager.

På tidspunktet for sagsgennemgangen forelå der endnu ikke principmeddelelser eller anden fast administrativ og offentliggjort praksis for anvendelsesområdet for barnets lov § 5 eller de øvrige juridiske rammer for kravet om inddragelse.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

Sager med afgørelse efter barnets lov er trådt i kraft

352 sager

¹⁸ Kravet er udelukkende nyt i forhold til inddragelse af barnet. Der gælder derudover efter retssikkerhedslovens § 4 et krav om, at borgeren – altså ansøgeren – skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Dette krav gjaldt også før ikrafttrædelsen af barnets lov.

Ved målingen af sagerne har vi derfor alene forholdt os konstaterende til, om der er sket direkte inddragelse, inddragelse på anden vis, eller om der slet ikke er sket inddragelse af barnet eller den unge¹⁹.

Figur 2.8 viser, at kommunen inddrager barnet eller den unge ved samtale eller direkte kontakt, jf. barnets lov § 5, stk. 3, i 31 procent af sagerne (109 ud af 352 sager). I 13 procent af sagerne (47 ud af 352 sager) er barnet eller den unges holdning og synspunkter tilvejebragt på anden vis, jf. barnets lov § 5, stk. 4.

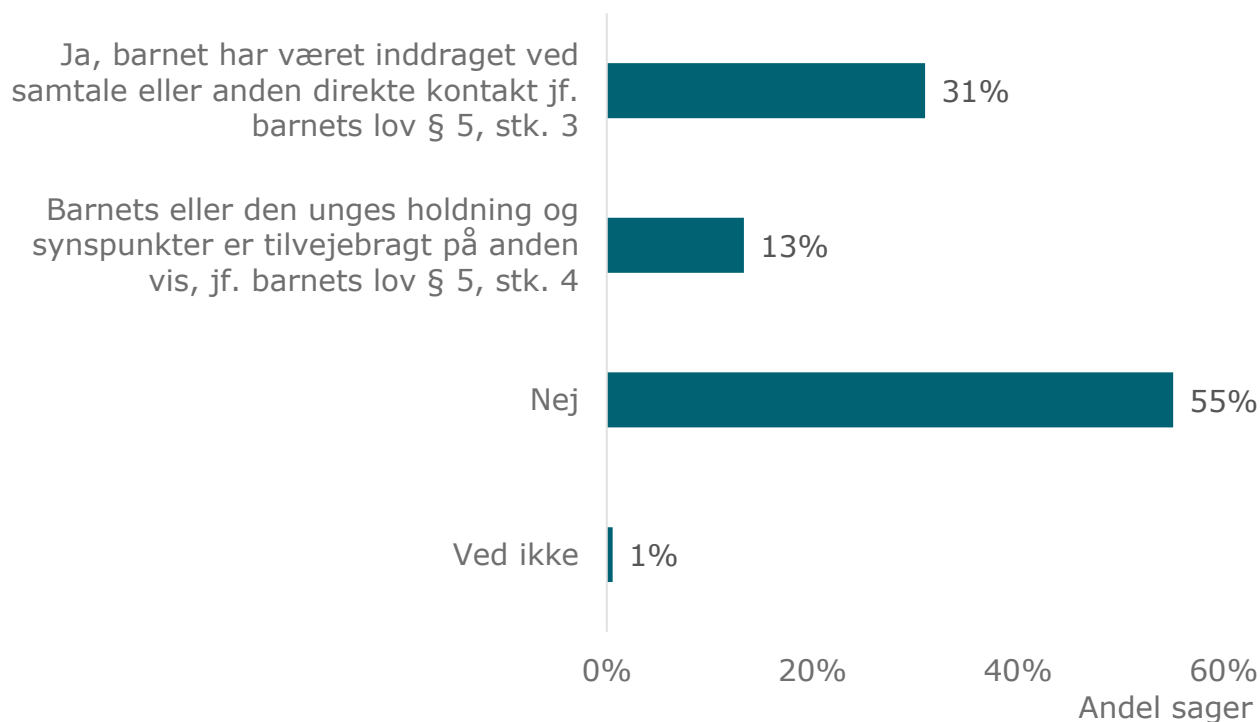
I 55 procent af sagerne (194 ud af 352 sager) inddrager kommunen ikke barnet eller den unge i sagsbehandlingen²⁰.

I to procent af sagerne (2 ud af 352) er der svaret "ved ikke", da det i de to sager ikke har været muligt at vurdere, om barnet er blevet inddraget på baggrund af de oplysninger, kommunen har sendt ind.

¹⁹ Vi har ved målingerne ikke taget stilling til, om der i den konkrete sag er krav om inddragelse, eller om den inddragelse, der er sket i sagen, er tilstrækkelig. Eftersom der på tidspunktet for sagsgennemgangen ikke forelå principmeddelelser eller anden fast administrativ og offentliggjort praksis, har Ankestyrelsen i dette barometer ikke kunnet vurdere, om der forelå en egentlig retlig mangel som følge af manglende inddragelse i de gennemgåede sager.

²⁰ Vi har i sagsgennemgangen ikke registreret, om sagerne udelukkende handlede om forældrenes økonomiske forhold. Det er dog Ankestyrelsens vurdering, at denne type sager udgør et mindre omfang.

FIGUR 2.8 HAR BARNET VÆRET INDDRAGET I SAGSBEHANDLINGEN?

Note: Figuren er baseret på de **352 sager**, hvor afgørelsen er truffet efter 1. januar 2024. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

KAPITEL 3

Sagsbehandlingsregler

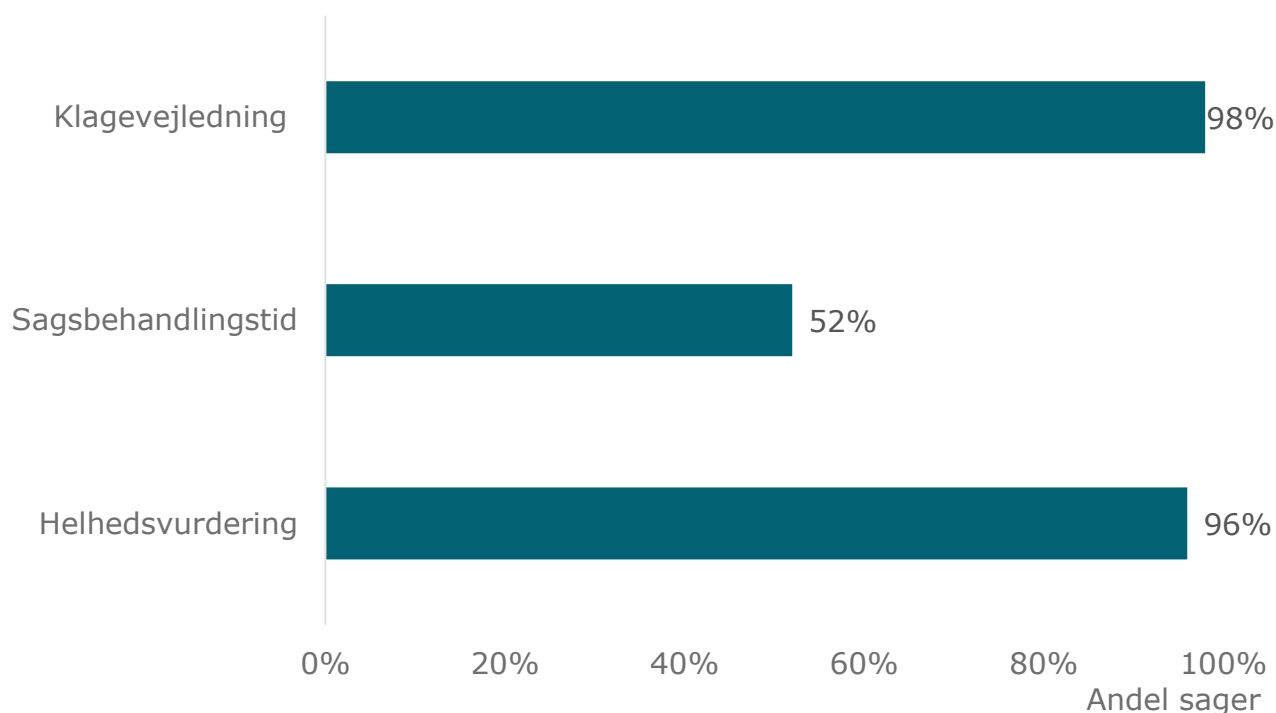
Her kan du læse om kommunernes overholdelse af sagsbehandlingsregler som klagevejledning, sagsbehandlingstid og helhedsvurdering.

En kort opsummering af de tre sagsbehandlingsregler:

- **Klagevejledning**
Kommunens skriftlige afgørelser, som kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, skal være ledsaget af en fyldestgørende klagevejledning.
- **Sagsbehandlingstid**
Kommunen skal fastsætte, offentliggøre og overholde frister for sagsbehandlingen på de enkelte sagsområder – i dette tilfælde dækning af tabt arbejdsfortjeneste.
- **Helhedsvurdering**
Kommunen har i forbindelse med sagsbehandlingen pligt til at sikre en helhedsorienteret hjælp, hvor familiens/borgerens samlede situation bliver vurderet i forhold til mulighederne for hjælp efter hele den sociale lovgivning.

Hovedresultaterne af Ankestyrelsens vurdering af disse sagsbehandlingsregler i de gennemgåede sager fremgår af figur 3.1. Figurens resultater uddybes i det følgende.

Figur 3.1 HVOR STOR EN DEL AF SAGERNE LEVER OP TIL SAGSBEHANDLINGSREGLERNE?

Note: Klagevejledning er baseret på **249 sager**, hvor der har været krav om klagevejledning.

Helhedsvurdering er baseret på alle **385 sager**.

Sagsbehandlingstiden er baseret på **255 sager**, hvor det har været relevant og muligt at vurdere sagsbehandlingstiden.

Datagrundlaget for klagevejledning og sagsbehandlingstiden er mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

KORREKT KLAGEVEJLEDNING I ET STORT FLERTAL AF SAGERNE

Hvis borgeren ikke har fået fuldt ud medhold, skal en skriftlig afgørelse være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klagen, herunder om en eventuel tidsfrist. Ved en skriftlig afgørelse skal kommunen give borgeren en skriftlig klagevejledning sammen med afgørelsen. Det følger af forvaltningslovens § 25. Manglende klagevejledning vil normalt ikke føre til en omgørelse i Ankestyrelsens klagesagsbehandling.

KRAV OM KLAGEVEJLEDNING

Forvaltningslovens § 25. Afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, skal, når de meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang med angivelse af klageinstans og oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder om eventuel tidsfrist. Det gælder dog ikke, hvis afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

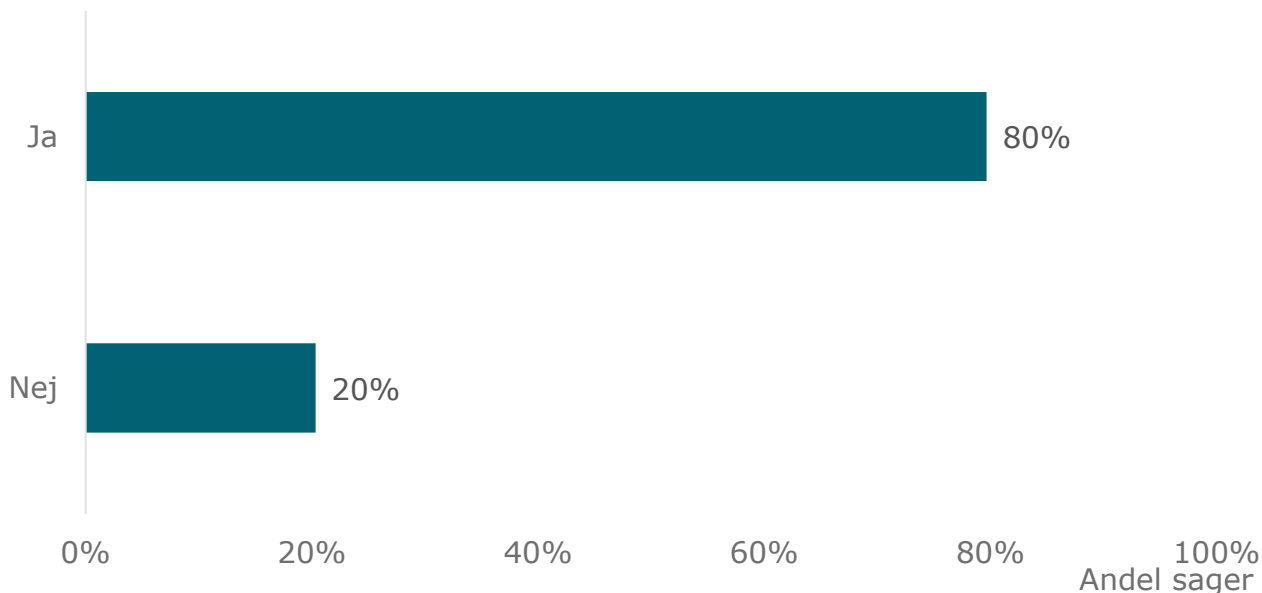
Sager, hvor klagevejledning er et krav og der er klagevejledning

243 sager

I undersøgelsen indgik 249 sager, hvor klagevejledning har været et krav, fordi borger ikke har fået fuldt ud medhold. På foregående side viser figur 3.1., at i 98 procent af disse sager (243 ud af 249 sager) har kommunen levet op til reglerne om at give en klagevejledning.

Ud af de 243 sager, hvor der er givet klagevejledning, lever vejledningen op til kravene i forvaltningslovens § 25 i 80 procent af sagerne (194 ud af 243 sager). Dette fremgår af figur 3.2 på næste side.

FIGUR 3.2 OPFYLDER AFGØRELSENS KLAGEVEJLEDNING
FORVALTNINGSLOVENS § 25?

Note: Figuren er baseret på **243 sager**, hvor borger ikke får fuldt ud medhold, og hvor der også er givet en klagevejledning. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende mønstret i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede mønstre også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

EKSEMPLER PÅ KLAGEVEJLEDNINGER, SOM IKKE OPFYLDER FORVALTNINGSLOVENS § 25

Et eksempel på en klagevejledning, der strider mod forvaltningslovens § 25, er, at der ikke er oplysninger om, hvem der skal klages til, eller hvordan man klager.

Et andet eksempel er, hvis kommunen ikke vejleder korrekt om, hvornår klagefristen på fire uger udløber. Det kan for eksempel være, hvis det fremgår, at klagen altid skal være modtaget hos kommunen inden kontortids op-hør på frisdagen. Et sådant krav kan man ikke stille, hvis borgeren klager digitalt. I sådanne tilfælde skal klagen være modtaget hos kommunen inden midnat på frisdagen.

KOMMUNERNE OVERHOLDER IKKE DERES EGNE FRISTER I HALVDELEN AF SAGERNE

Det fremgår af reglerne i retssikkerhedsloven, at kommunen skal fastsætte frister for sagsbehandlingen på de enkelte sagsområder. Fristerne for afgørelser efter lov om social service og barnets lov skal offentliggøres på og fremgå tydeligt af kommunens hjemmeside. Fristoverskridelser vil normalt ikke føre til en omgørelse i Ankestyrelsens klagesagsbehandling. Fristerne gælder også, når kommunen på ny skal behandle sager efter barnets lov, som er hjemvist af Ankestyrelsen.

KRAV TIL FRISTER FOR SAGSBEHANDLINGEN

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, at kommunen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Kommunen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen i en konkret sag ikke overholdes, skal ansøgeren have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.

Fristerne efter § 3 skal for afgørelser efter lov om social service offentliggøres på og fremgå tydeligt af kommunens hjemmeside. Fristerne gælder også ved kommunens behandling af afgørelser efter lov om social service, som er hjemvist af Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har i [principmeddelelse 49-16](#) fastslået, at Ankestyrelsen kan efterprøve, om kommunen har offentliggjort en frist for sagsbehandling, og om borgeren har fået rettidig besked, hvis fristen ikke kan overholdes i den konkrete sag.

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

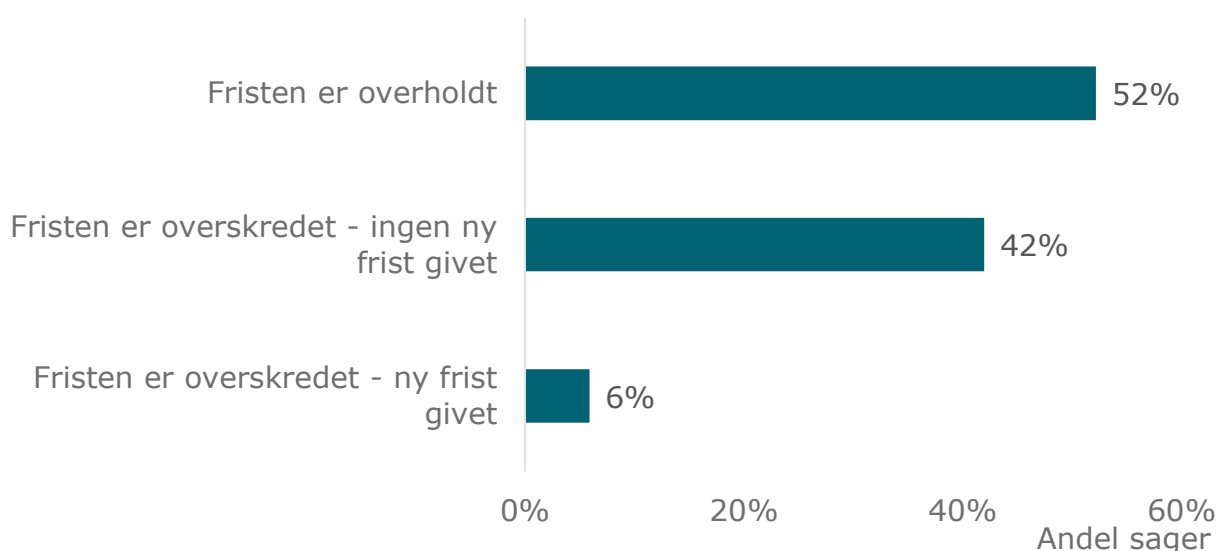
Sager, hvor sagsbehandlingsfrist er relevant og målbar
255 sager

Kommunerne er ved indsendelsen af sagerne til Handicapsagsbarometret blevet bedt om at oplyse kommunens sagsbehandlingsfrist for den aktuelle bestemmelse på afgørelsestidspunktet. Fristerne varierer mellem 28 og 186 dage. Over to tredjedele af kommunerne anvender frister på mellem 56 og 84 dage.

Figur 3.3 viser, hvor mange af sagerne, der er behandlet inden for den offentliggjorte sagsbehandlingsfrist i de sager, hvor det har været muligt for os at vurdere det.

Vi har i alt gennemgået 385 sager. I 102 af sagerne er reglerne om sagsbehandlingsfrist ikke relevante, fordi der er tale om en opfølgningssag. I 28 sager mangler der oplysninger om frist eller ansøgningstidspunkt. Det efterlader 255 sager, hvor sagsbehandlingsfristen er relevant, og hvor vi kan beregne, om den er overholdt, og som derfor indgår i figur 3.3.

FIGUR 3.3 ER SAGEN BEHANDLET INDEN FOR DEN OFFENTLIGGJORTE SAGSBEHANDLINGSFRIST?

Note: Figuren er baseret på **255 sager**, hvor det har været relevant og muligt at vurdere om fristen er overholdt. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

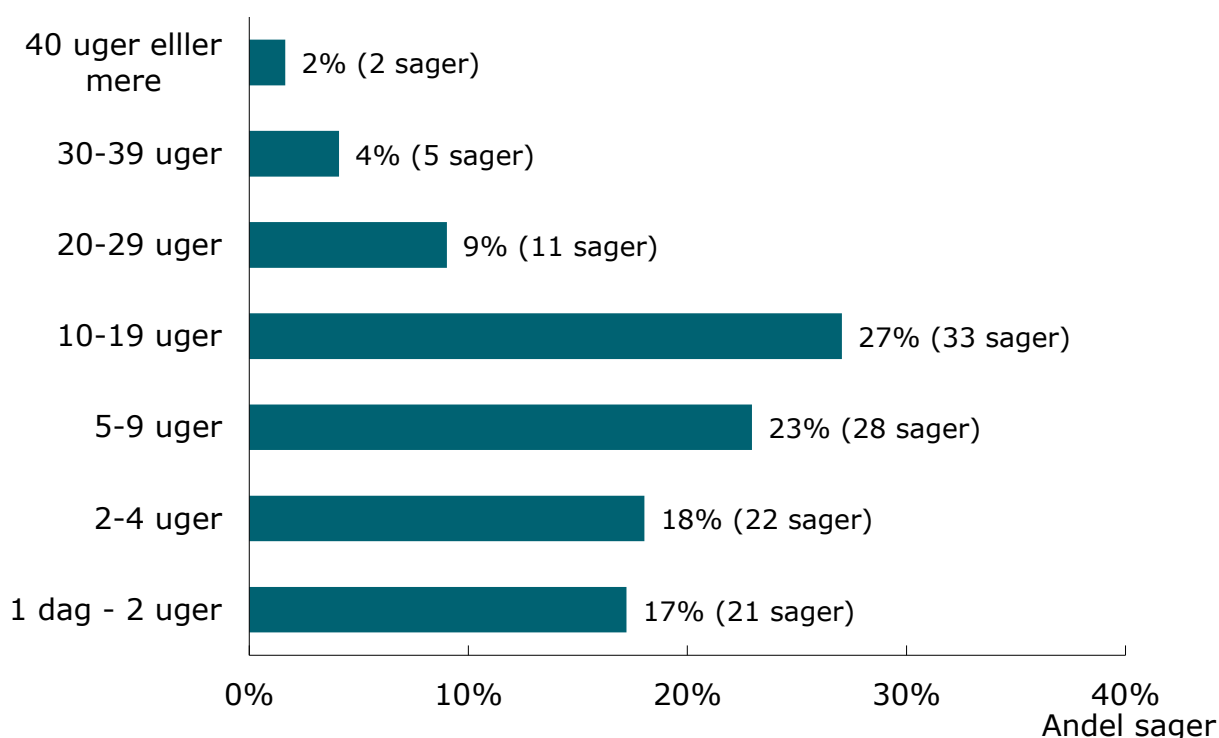
Kommunerne overholder deres egen sagsbehandlingsfrist i 52 procent af sagerne (133 ud af 255 sager). I 42 procent (107 ud af 255 sager) af sagerne er fristen ikke overholdt, og der er heller ikke skriftligt oplyst en ny frist til borgeren. Kun i 6 procent af sagerne (15 ud af 255) har kommunerne givet borgeren en ny frist, når den oprindelige frist blev overskredet.

Figur 3.4 neden for viser, hvor mange uger sagsbehandlingsfristen er overskredet med. I 42 procent af de sager, hvor kommunen har overskredet sin egen sagsbehandlingsfrist, er fristen overskredet med 10 uger eller mere.

Overskridelsen i de sager, hvor kommunen har overskredet sin egen offentliggjorte sagsbehandlingstid, varierer mellem én dag

og 71 uger. Den gennemsnitlige overskridelse af sagsbehandlingstiden er 10,5 uger.

FIGUR 3.4 MED HVOR MANGE UGER ER SAGSBEHANDLINGSFRISTEN OVERSKREDET?

Note: Figuren er baseret på de **122 sager**, hvor sagsbehandlingsfristen ikke er overholdt samt kan beregnes. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

HELHEDSVURDERING ER FORETAGET I ET STORT FLERTAL AF SAGERNE

Hvis kommunen i forbindelse med sagsbehandlingen bliver opmærksom på, at borgeren har behov for hjælp til andet end det ansøgte, har kommunen pligt til at undersøge, om borgeren kan få hjælp hertil efter andre bestemmelser i barnets lov/serviceloven eller efter anden lovgivning. Det kan for eksempel være, at der ved sagens behandling er indikation for et behov for afløsning eller aflastning.

KRAV OM HELHEDSVURDERING

Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning, jf. retssikkerhedslovens § 5. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Den sociale lovgivning skal forstås bredt. Det vil sige, at det ikke kun er et spørgsmål om alle muligheder for hjælp efter barnets lov og serviceloven, men også sundhedslovgivningen, beskæftigelseslovgivningen osv.

DATAGRUNDLAG

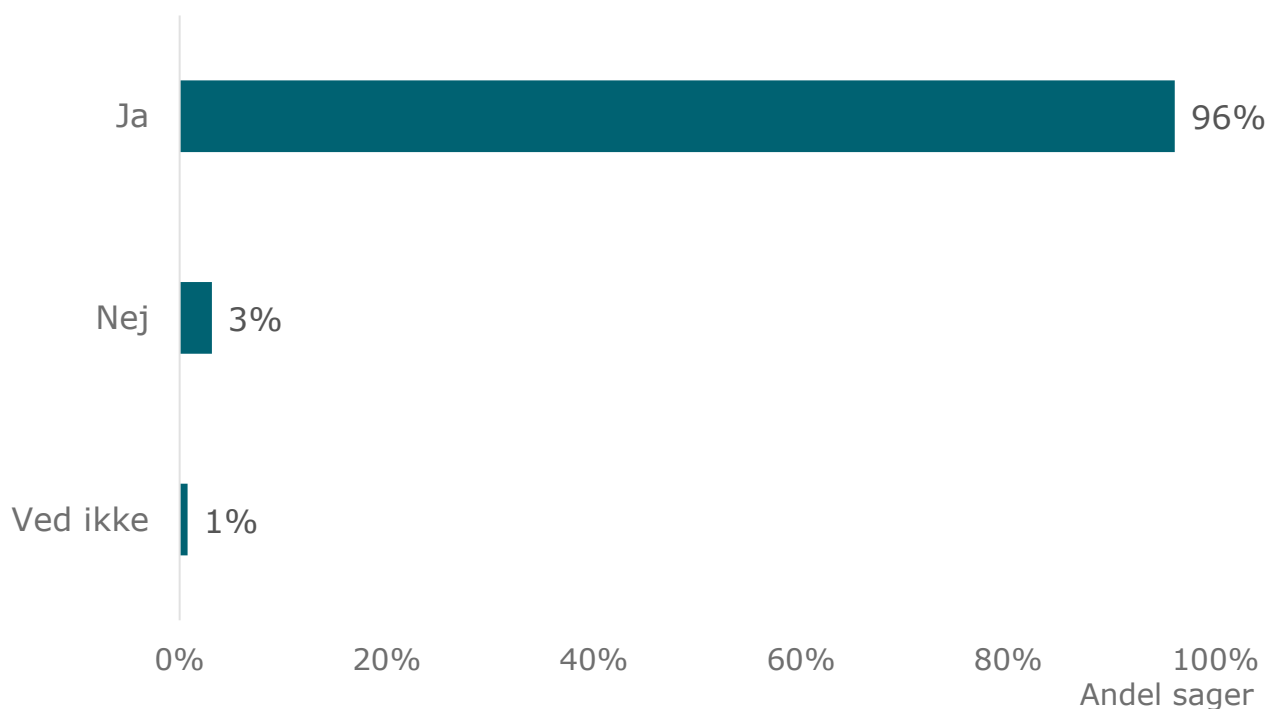
Alle sager – **385 sager**

I sagsgennemgangen har vi derfor også vurderet, om kommunerne har behandlet ansøgninger og spørgsmål om hjælp efter alle de relevante muligheder, der findes for at give hjælp efter hele den sociale lovgivning²¹, og om kommunerne under hele sagsforløbet har haft et tilstrækkeligt fokus på en helhedsorienteret indsats i forhold til familiens samlede situation – herunder også rådgivning og vejledning.

Blandt de gennemgåede sager vurderer vi, at kommunerne har foretaget en helhedsvurdering i 96 procent af sagerne (370 ud af 385 sager). Dette fremgår af figur 3.5.

21 Begrebet "den sociale lovgivning" henviser til lovgivning på hele det sociale område; der kan eksempelvis være tale om foranstaltninger efter serviceloven, aktivloven, beskæftigelsesindsatsloven, sygedagpengeloven, pensionsloven m.v.

FIGUR 3.5 HAR KOMMUNEN FORETAGET EN HELHEDSVURDERING?

Note: Figuren er baseret på **385 sager**.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

DATAGRUNDLAG

Alle sager – **385 sager**

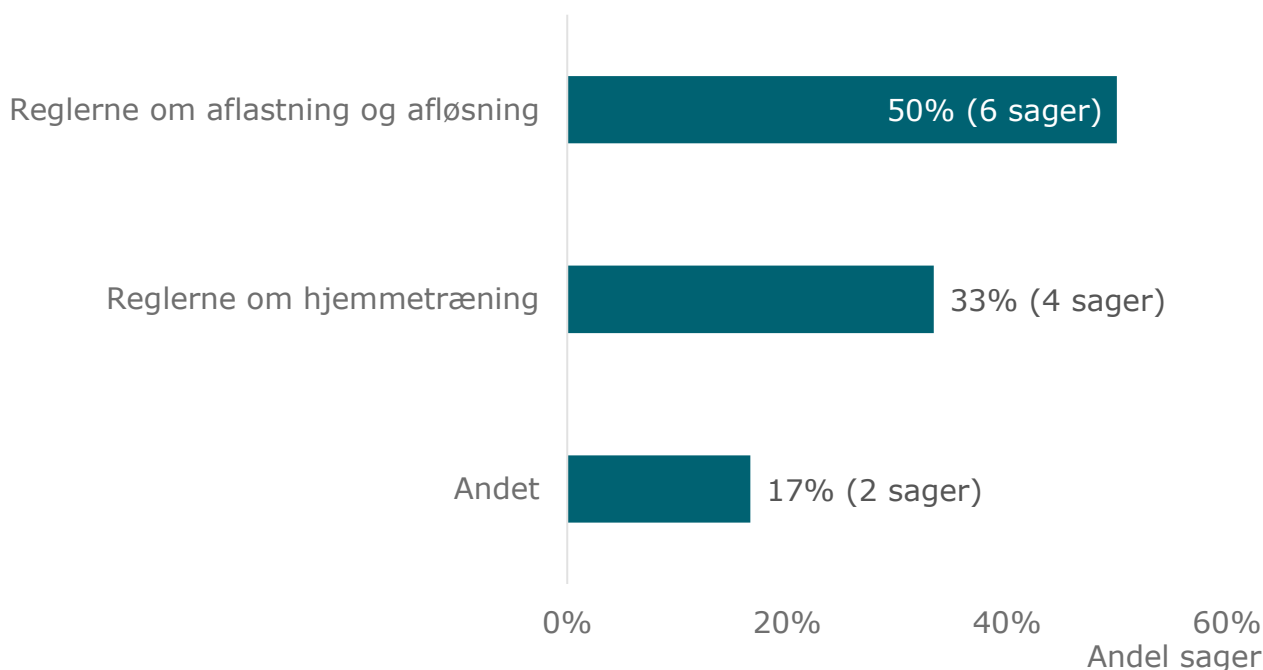
Mangler hel-
hedsvurdering
12 sager

I få sager mangler kommunen at identificere, at familien har brug for støtte via andre regler

I tre procent af de gennemgåede sager (12 ud af 385 sager), hvor kommunerne mangler at foretage en helhedsvurdering, fremgår det, at familien kan have brug for en eller flere typer af støtte efter andre regler i den sociale lovgivning.

Nedenstående figur illustrerer, hvilke andre regler i den sociale lovgivning, kommunen ikke har forholdt sig til, selvom sagen indeholder oplysninger om, at et barn, en ung eller en familie kan have brug for støtte efter disse.

Figur 3.6 HVILKEN STØTTE EFTER ANDRE REGLER, HAR KOMMUNEN IKKE FORHOLDT SIG TIL?

Note: Figuren er baseret på de **12 sager**, der mangler helhedsvurdering. Datagrundlaget er her mindre end 385 sager, og resultaternes statistiske generaliserbarhed bør derfor tolkes med forsigtighed, da de gennemgåede sager ikke nødvendigvis er repræsentative for alle kommuner. Vi kan imidlertid genkende de udfordringer, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi formoder derfor, at de identificerede udfordringer også vil kunne gøre sig gældende i andre end de undersøgte sager.

Kommunen kan have undgået at forholde sig til mere end en regel, og tallene summerer derfor ikke til 100 procent.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

Som det fremgår af figur 3.6, mangler kommunen i 50 procent af de sager, hvor der ikke er foretaget en helhedsvurdering (6 ud af 12 sager), at forholde sig til støtte efter reglerne om aflastning og afløsning efter servicelovens § 44, jf. servicelovens § 84, stk. 1.

Derudover mangler kommunen at forholde sig til reglerne om hjemmetræning i 33 procent af sagerne (4 ud af 12 sager).

I 17 procent af sagerne (2 ud af 12 sager) er der angivet "andet". Den ene er, at der er indikationer på behov for yderligere hjælp end det, der er anmodet om i ansøgningen, da der er oplysninger om forværring efter ansøgningstidspunktet, mens den anden handler om, at kommunen mangler at overveje behov for støttende indsatser til barnet selv.

Handicapsagsbarometret gav Ankestyrelsens tilsyn anledning til at kontakte én kommune

I forbindelse med sagsgennemgangen har Ankestyrelsens tilsyn vurderet, at det var nødvendigt at kontakte en kommune²². Det drejede sig om, at kommunens beskrivelse af sagsbehandlingsfristen i kvitteringsbreve til borgerne gav anledning til tvivl om, hvad den reelle sagsbehandlingsfrist er. Tilsynet kontaktede kommunen, som oplyste, at kommunen efterfølgende har rettet op, så det nu tydeligt fremgår af brevene til borgerne, hvad sagsbehandlingsfristen er.

²² Ligeledes beskrevet på side 6.

BILAG 1

Metode

Handicapsagsbarometret 2025 er baseret på en juridisk gennemgang af i alt 385 sager, der inkluderer både bevillings- og afslagssager fra alle landets 98 kommuner. Formålet er at belyse, om kommunerne overholder regler og praksis ved deres behandling af sager om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter barnets lov § 87. Her beskriver vi metoden og processen bag barometret.

UDVÆLGELSE AF SAGER

I det følgende beskriver vi processen og kriterierne for indkaldelse af sager.

Antallet af sager fra hver kommune

Alle landets kommuner har indsendt sager til Handicapsagsbarometret. Antallet af sager fra hver kommune varierer alt efter kommunens størrelse.

Vi ved fra erfaring, at ikke alle indsendte sager lever op til indkaldelseskriterierne. For ikke at ulejlig kommunerne med at skulle indsende sager ad flere omgange, har vi bedt kommunerne om at sende 15-20 procent flere sager end det antal, vi skal gennemgå. Det gjorde det muligt at erstatte sager, der ikke lever op til indkaldelseskriterierne. På den måde undgik vi at indkalde erstatningssager.

Begrænsninger i sagsudvælgelse

Metodisk set ville det være bedst at udvælge 385 sager tilfældigt blandt alle sager om tabt arbejdsfortjeneste i perioden i hele Danmark. Det er dog ikke muligt, da der ikke findes en landsdækkende database, som samler alle sager på området. Kommunerne opbevarer deres sager i egne fagsystemer. Ankestyrelsen har ikke adgang til kommunernes systemer og kan derfor ikke selv trække sager fra en samlet database.

I stedet anmoder Ankestyrelsen kommunerne om at udvælge og indsende relevante sager på baggrund af nedenstående kriterier. Kommunerne er forpligtet til at indsende det materiale, som Ankestyrelsen beder om. Det fremgår af retssikkerhedslovens kapitel 11.

Kriterier for indsendelse af sager

Formålet med undersøgelsen har været at få indblik i den aktuelle sagsbehandling. Derfor har kriterierne for indsendelse af sager været følgende:

- Afgørelsen om dækning af tabt arbejdsfortjeneste skulle som udgangspunkt være truffet før 6. juli 2024. Kommunerne blev bedt om at udvælge sager med de nyeste afgørelser op til denne dato – det vil sige sager, der er afgjort så tæt på den 6. juli 2024 som muligt.
- Afgørelsen måtte ikke være påklaget til Ankestyrelsen. Hvis der tidligere i borgerens sag har været en klage til Ankestyrelsen, har den pågældende sag dog stadig kunnet indgå i undersøgelsen, så længe afgørelserne ikke handlede om det samme påklagede forhold.
- Kommunerne blev bedt om at indsende alle relevante akter, der relaterede sig til afgørelsen, såsom:
 - Akter i form af udtalelser fra eksempelvis hospital eller speciallæger samt akter om den hjælp, barnet i øvrigt er bevilliget.
 - Indkaldelser til samtaler, referater af møder, interne indstillinger til støtte, og bestillinger samt oplysninger om opfølgning.
 - Alle relevante journalnotater.
 - Relevante akter fra andre afdelinger i kommunen, for eksempel hvis barnet havde fået en ydelse fra en anden afdeling, som påvirkede vurderingen af tabt arbejdsfortjeneste.
 - Akter, som fandtes at være relevante i forhold til den samlede vurdering af sagen, også selvom disse lå uden for måleperioden eller tilhørte en anden forvaltning i kommunen.

Ved indkaldelsen af sager efterspurgte vi 40 procent fuldt eller delvist afslagssager og 60 procent bevillingssager for bedre at afspejle den aktuelle sagsbehandling. Der findes ikke en landsdækkende statistik for fordelingen. Tallene er baseret på, at KL i efteråret 2021 i samarbejde med 12 kommuner foretog en optælling af afgørelser truffet på børne- og voksenhandicapområdet over et fire uger langt forløb²³. Optællingen har således givet et øjebliksbillede af en fordeling. I sagsgennemgangen har vi stræbt efter en lignende fordeling. Det viste sig dog, at flere af de sager kommunerne havde vurderet som fuld bevilling rent faktisk var en delvist bevilling/afslag. Dette betyder, at barometret er baseret på 65 procent sager med fuldt eller delvist afslag og 35 procent bevillinger. Dermed afviger fordelingen fra KL's optælling

Vi har valgt at inddrage 11 sager afgjort efter den 6. juli 2024. Det er gjort, fordi primært mindre kommuner ikke har indsendt tilstrækkeligt mange sager, der levede op til kriterierne. Dertil

²³ KL: "Undersøgelse: kommunernes afgørelser på handicapområdet" (2022)

har vi sikret os, at de 11 sager ikke var blevet påklaget til Ankestyrelsen, da vi påbegyndte målingen af sagerne.

Proces og principper for indkaldelse af sager

- Den 20. juni 2024 modtog alle landets kommuner en advisering om, at der i august 2024 ville komme en indkaldelse af sager til Handicapsagsbarometret.
- Den 6. august 2024 modtog kommunerne et brev, der beskrev, hvor mange sager de skulle sende, og hvilke kriterier sagerne skulle vælges ud fra. Derudover fremgik der en frist for, hvornår sagerne senest skulle være sendt til Ankestyrelsen.
- I september 2024 rykkede Ankestyrelsen for indsendelse af sager fra de kommuner, der ikke havde indsendt et tilstrækkeligt antal sager.

Det fremgik af indkaldelsesbrevet, at kun de indsendte akter, ville indgå i vurderingen af sagerne, og at Ankestyrelsen ikke efterfølgende ville indhente yderligere akter.

Validering af indsendte sager

For at sikre en retvisende undersøgelse er det vigtigt, at de inkluderede sager opfylder indkaldelseskriterierne. I Ankestyrelsens sagsgennemgang udgik 80 af de indsendte sager fra målingen. I langt de fleste tilfælde blev den udgåede sag erstattet af en ny sag fra samme kommune. I enkelte tilfælde var der imidlertid ikke tilstrækkelige erstatningssager fra den pågældende kommune. I de tilfælde erstattede vi sagen med en sag fra en anden kommune, som vi så vidt muligt matchede på geografi og befolkningsstørrelse.

Årsagen til at udelade de 80 sager fra undersøgelsen var én af følgende: afgørelsen var truffet efter den fastsatte skæringsdato den 6. juli 2024, sagen var påklaget, eller der manglede en egentlig afgørelse i det indsendte materiale.

For at vurdere, om der kan være bias i kommunernes udvælgelse af sager til indsendelse, har vi gennemført en analyse baseret på tre parametre: tidspunktet for afgørelserne, kommunernes størrelse og andelen af indsendte sager med retlige mangler fordelt på kommune. Analysen peger ikke på systematisk udvalg af sager.

Af de i alt 385 sager, der indgår i undersøgelsen, har kommunerne i 317 af dem truffet afgørelse efter 1. april 2024. De resterende 68 sager, som er afgjort før denne dato, stammer primært fra mindre kommuner. Det vurderes, at disse kommuner har haft et begrænset antal sager, der opfylder kriterierne

for udvælgelse, hvilket kan forklare det tidligere afgørelsestidspunkt. Det samlede billede tyder derfor ikke på, at kommunerne har udvalgt særlige sager til indsendelse.

ANALYSEN AF SAGERNE

Sagerne er gennemgået af jurister fra Ankestyrelsen med erfaring i at behandle klagesager om tabt arbejdsfortjeneste. Til brug for sagsgennemgangen har vi anvendt et analyseskema, som er blevet udfyldt for hver sag.

Der har under gennemgangen været stort fokus på en ensartet besvarelse, og tvivlsspørgsmål er blevet drøftet i gruppen af jurister, som har gennemgået sagerne til undersøgelsen. Vi har derudover løbende gennemgået besvarelserne og krydstjekket måden, hvorpå analyseskemaerne er udfyldt.

Målingsforbehold

Målingerne af sagerne er foretaget ud fra den forudsætning, at kommunen har indsendt alle relevante akter. I undersøgelsen har vi baseret vores registreringer på det indsendte materiale. Vi kan derfor ikke afvise, at der i nogle tilfælde har været eksempler på manglende sagsoplysninger, som Ankestyrelsen i en klagesag efter oversendelsen af sagen til Ankestyrelsen ville rekvirere fra kommunen, og at dette kunne føre til en ændret vurdering af sagen.

Når det gælder partshøring, har vi ved målingen lagt til grund, at kommunen har foretaget partshøring, eller at borgeren var bekendt med oplysningerne på anden vis, medmindre der klart fremgår noget andet af sagen.

Vi tager desuden forbehold for registreringen af opfølgningssager, hvor der er tale om fortsatte bevillinger. I alt var 102 af undersøgelsens 385 sager opfølgningssager. Der kan være en vis usikkerhed forbundet med målingen af sagen, fordi vi ved sagsgennemgangen ikke nødvendigvis har haft den oprindelige bevilling samt de relevante sagsoplysninger, der har dannet grundlag for vurderingen. Målingen af opfølgningsafgørelsen siger derfor ikke nødvendigvis noget om resultatet af den oprindelige bevilling.

Målingen af, om barnet eller den unge har været inddraget i sagen, er baseret på de 352 sager, hvor afgørelsen er truffet den 1. januar 2024 eller senere – altså på et tidspunkt, hvor barnets lov var trådt i kraft.

Ved gennemgangen har vi udelukkende registreret, om der er sket:

- direkte inddragelse af barnet eller den unge,
- inddragelse på anden vis, eller
- ingen inddragelse overhovedet.

Vi har således foretaget en deskriptiv og konstaterende opgørelse, hvor vi ikke har taget stilling til, om inddragelse i den enkelte sag var et retligt krav, eller om omfanget og kvaliteten af inddragelsen var tilstrækkelig. Det følger af [principmeddelelse 8-25](#), at kommunale afgørelser, der udelukkende vedrører forældrenes økonomiske forhold, som udgangspunkt ikke anses for at have betydning for barnet eller den unge. I vores sagsgennemgang har vi ikke skelnet mellem sager, der vedrører økonomiske forhold, og sager, der angår andre typer af forhold. Vi har i sagsgennemgangen ikke registreret, om sager udelukkende handlede om forældrenes økonomiske forhold. Det er dog Ankestyrelsens vurdering, at denne type sager udgør et mindre omfang.

AFRAPPORTERING AF RESULTATERNE

Størrelsen af den samlede stikprøve på 385 sager fra alle kommuner betyder, at undersøgelsens samlede resultater er generaliserbare på tværs af alle sager om dækning af tabt arbejdsfortjeneste efter barnets lov § 87 i alle landets kommuner.

Antallet af sager målt fra hver enkelt kommune er for lille til, at resultaterne alene kan sige noget om, hvordan den enkelte kommune klarer sig. Resultaterne kan udelukkende anvendes på landsplan. Derfor har vi ikke kommuneopdelte resultater med i undersøgelsen.

Resultater, der ikke bygger på en fuld gennemgang af alle 385 sager, bør tolkes med øget forsigtighed, da deres gyldighed og generaliserbarhed til sagsbehandlingen i landets kommuner er mere usikker. De afspejler ikke nødvendigvis den praksis, der følges i alle kommuner.

Der er stor forskel på hvor stort eller småt antallet af sager er i de resultater, der er baseret på mindre end 385 sager. Her skal man læse graferne efter princippet om, at jo flere sager, der indgår i grundlaget for en graf, jo mere generaliserbare er resultaterne for samtlige sager i landets kommuner. Omvendt betyder det, at desto færre sager, der indgår i grundlaget for en graf, desto større forbehold bør man tage i forhold til resultaternes generaliserbarhed for samtlige sager i landets kommuner.

Vi kan herudover genkende flere af de resultater, der viser sig i sagsgennemgangen, fra Ankestyrelsens klagesagsbehandling på området, og vi vurderer derfor, at de identificerede udfordringer også kan gøre sig gældende i andre end de målte sager. Antallet af sager, som de enkelte figurer er baseret på, fremgår under hver figur.

BEHANDLING AF UNDERSØGELSEN

Resultaterne fra Handicapsagsbarometret skal – som andre af Ankestyrelsens undersøgelser af kommunernes praksis – behandles af kommunalbestyrelsen. Ankestyrelsens pligt til at praksiskoordinere og kommunalbestyrelsens pligt til at behandle undersøgelserne fremgår af retssikkerhedslovens §§ 76–79 a.

Som opfølgning på resultaterne fra det samlede barometer, bør den enkelte kommune forholde sig til egne sager og egen praksis på det pågældende lovområde og vurdere om tilsvarende udfordringer er tilstede. På den måde kan kommunen give det politiske niveau et indblik i, hvordan den konkrete situation ser ud i den pågældende kommune sammenholdt med det generelle billede på landsplan.

Kommunerne får eftersendt resultatet af de sager, de har indsendt til denne undersøgelse. De få sager, som den enkelte kommune har indsendt, siger ikke i sig selv noget om den specifikke kommunes sagsbehandling på området. Når kommunerne forholder sig til barometrets landsdækkende resultater, kan de med fordel inddrage andre datakilder, som for eksempel viden fra deres ledelsestilsyn og eventuelt andre kilder suppleret med, hvordan kommunen følger op på deres sagsbehandling.

Den enkelte kommune er efter Ankestyrelsens opfattelse forpligtet til af egen drift at vurdere, om de konkrete sager skal genoptages som følge af de i undersøgelsen konstaterede retlige mangler.

BILAG 2

Bilagstabeller

TABEL 3.1 TYPER AF RETLIGE MANGLER FORDELT PÅ KOMMUNENS AFGØRELSE OG ANKESTYRELSENS VURDERING

Retlige mangler	Kommunens afgørelse				Ankestyrelsens vurdering		
	Fuld bevilning	Fuldt afslag	Delvist bevilning/ afslag	Stadfæstet	Ændret	Hjemvist	Ophævet
Officialprincippet	40	54	63	0	10	144	3
Begrundelsesmangel	0	39	46	18	13	50	4
Partshøringsmangel	0	1	0	1	0	0	0
Skøn under regel	0	1	0	0	0	1	0
Forkert vurdering	1	10	3	1	9	2	2
Hjemmelsmangel	4	14	15	1	19	9	4
Ingen retlige mangler	93	61	25	179	0	0	0
I alt	135	143	107	199	29	151	6

Note: Figuren er baseret på **385 sager**.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

Tabel 3.2 Handicapsagsbarometrets datagrundlag

Kommune	Planlagte sager til måling	Sager målt og medtaget i Handicapsagsbarometret
Albertslund	3	4
Allerød	3	3
Assens	4	4
Ballerup	4	4
Billund	3	3
Bornholm	4	4
Brøndby	4	4
Brønderslev	4	3
Dragør	3	3
Egedal	4	5
Esbjerg	5	5
Fanø	3	1
Favrskov	4	4
Faxe	4	5
Fredensborg	4	4
Fredericia	4	4
Frederiksberg	5	5
Frederikshavn	4	4
Frederikssund	4	5
Furesø	4	4
Faaborg-Midtfyn	4	4
Gentofte	4	1
Gladsaxe	4	4
Glostrup	3	3
Greve	4	4
Gribskov	4	4
Guldborgsund	4	4
Haderslev	4	4
Halsnæs	3	3
Hedensted	4	4
Helsingør	4	4
Herlev	3	3
Herning	4	5

Hillerød	4	4
Hjørring	4	4
Holbæk	4	5
Holstebro	4	3
Horsens	4	4
Hvidovre	4	4
Høje-Taastrup	4	3
Hørsholm	3	3
Ikast-Brande	4	5
Ishøj	3	3
Jammerbugt	4	4
Kalundborg	4	4
Kerteminde	3	3
Kolding	4	4
København	13	13
Køge	4	4
Langeland	3	4
Lejre	3	3
Lemvig	3	3
Lolland	4	3
Lyngby-Taarbæk	4	4
Læsø	3	3
Mariagerfjord	4	4
Middelfart	4	5
Morsø	3	3
Norddjurs	4	4
Nordfyn	3	2
Nyborg	4	4
Næstved	4	4
Odder	3	3
Odense	6	6
Odsherred	3	2
Randers	4	5
Rebild	3	3
Ringkøbing-Skjern	4	5

Ringsted	3	3
Roskilde	4	4
Rudersdal	4	4
Rødovre	4	2
Samsø	3	3
Silkeborg	4	3
Skanderborg	4	4
Skive	4	5
Slagelse	4	4
Solrød	3	3
Sorø	3	3
Stevns	3	3
Struer	3	3
Svendborg	4	4
Syddjurs	4	3
Sønderborg	4	5
Thisted	4	4
Tønder	4	4
Tårnby	4	5
Vallensbæk	3	3
Varde	4	4
Vejen	4	5
Vejle	5	6
Vesthimmerland	4	4
Viborg	4	4
Vordingborg	4	1
Ærø	3	4
Aabenraa	4	4
Aalborg	6	7
Aarhus	9	9
I alt	385	385

Note: Forskelle mellem *Planlagte sager til måling* og *Sager målt og medtaget i Handicapsagsbarometret* skyldes, at ikke alle kommuner har indsendt et tilstrækkeligt antal sager, der lever op til kriterierne for indkaldelsen. Det betyder, at nogle kommuner har fået målt færre, mens andre har fået målt flere sager end planlagt. I de tilfælde, hvor vi har erstattet en sag med en sag fra en anden kommune, er erstatningen så vidt muligt sket ud fra et match på geografi og befolkningsstørrelse.

Kilde: Ankestyrelsen 2025

